

BECAN Project WP4

BiH

Studija praćenja slučajeva

**Radni materijal za
istraživače**

**&
Obrasci**

septembar 2010

Radni materijal razvijen u okviru
Radnog paketa 4 (WP 4) „**Studija praćenja slučajeva**” (SPS)
Projekta **BECAN**
[Ugovor br. FP7-HEALTH-F2-2009-223478]
Uz pomoć DG-RESEARCH

Priprema: BECAN WP 4 tim Grčke

i saradnici:

Enila Cenko, Albanija
Marina Ajduković, Jelena Ogresta, Miroslav Rajter, Nika Sušac, Lea Zorec, Hrvatska
Emir Vajzović i Jelena Brkić Šmigoc, Bosna i Hercegovina
Vaska Stancheva-Popkostadinova, Bugarska
Marija Raleva, BJR Makedonija
Julia Szigeti, Rumunija
Veronika Išpanović, Srbija
Zeynep Olmezoglu, Turska

Institut za zaštitu zdravlja djece
Odsjek za mentalno zdravlje i socijalno staranje
Centar za proučavanje i sprečavanje zlostavljanja i zanemarivanja djece
GRČKA

SADRŽAJ

Uvodna napomena	3
Definiranje „slučaja” – definicije pojmova i radne definicije	3
Istraživački instrumenti	5
<i>Struktura</i>	5
<i>Pregled varijabli koje treba ispitati</i>	10
<i>Format Obrazaca za izdvajanje</i>	13
Detaljan prikaz varijabli	16
I DIO: Varijable u vezi s organizacijom i arhivom/bazom podataka	17
<i>Podaci o organizaciji</i>	17
<i>Podaci o arhivi/bazi podataka</i>	23
	26
II DIO: Varijable u vezi sa slučajevima ZZD	
<i>Identitet slučaja</i>	26
<i>Podaci o djetetu</i>	27
<i>Podaci o događaju</i>	32
<i>Podaci o počinitelju/počiniteljima</i>	44
<i>Podaci o staratelju/starateljima</i>	49
<i>Podaci o porodici</i>	55
<i>Podaci o domaćinstvu</i>	58
<i>Podaci o ranijem zlostavljanju</i>	60
<i>Podaci o praćenju</i>	62
Kodiranje podataka	62
DODATAK	
Obrasci za izdvajanje	62
I DIO: Obrazac za organizacije/arhive	
II DIO: Obrazac za slučajeve	

Uvodna napomena

Ovaj radni materijal, razvijen u okviru radnog paketa 4 projekta BECAN (WP 4), namijenjen je istraživačima koji će raditi u Studiji praćenja slučajeva, kao uputstvo za korištenje obrazaca za izdvajanje podataka u vezi sa ZZD¹ iz postojećih registara identifikovanih u službama socijalne i zdravstvene zaštite, pravosudnih i policijskih organa.

Prvo, date su definicije pojmova, ali i radne definicije ključnih termina – zlostavljanja i zanemarivanja djece i njihovih različitih oblika. Očekuje se da će se dostupni podaci razlikovati, u zavisnosti od sektora iz kojih potiču. Definicije pojmova i radne definicije treba da pomognu istraživačima u lociranju slučajeva ZZD u postojećim bazama podataka i/ili arhivama. Potom će biti predstavljena struktura istraživačkog instrumenta, kao i pregled varijabli obuhvaćenih Protokolom istraživanja, te odlike Obrasca za organizacije i Obrasca za slučajeve. Konačno, osiguran je i detaljan prikaz karakteristika svake varijable ponaosobno.

Ovaj Radni materijal koristit će se kako tokom Seminara za obuku voditelja obuka, tako i na seminarima za obuku istraživača, kako je opisano u „Protokolu za izdvajanje podataka o ZZD iz arhiva/baza podataka”. Uz ovaj Radni materijal svi istraživački timovi u zemljama učesnicama će dobiti i spisak organizacija koje učestvuju u istraživanju, i druge detalje za kontakt, uključujući imena osobâ za kontakt i vremenski raspored za rad svakog istraživačkog tima u prostorijama svake organizacije.

Treba napomenuti da će svi identifikovani slučajevi ZZD (fizičko, seksualno i psihološko zlostavljanje i zanemarivanje) biti prihvatljivi za izdvajanje podataka, u skladu s definicijama pojmova i/ili radnim definicijama koje slijede, bez obzira na to da li su *potkrepljeni* ili ne.

Definiranje „slučaja” – Radne definicije

Većina dostupnih arhiva/baza podataka koje će se koristiti kao „izvori podataka” za BECAN SPS nisu posvećene isključivo ZZD. Zbog toga istraživači u svim zemljama treba da identifikuju slučajeve ZZD i, shodno tome, odluče kako će se slučaj registrovati, prema potrebama studije. Međutim, definicije pojmova ne obezbjeđuju nužno dovoljno detalja koji bi istraživačima omogućili da odluče da li se postojeći izvještaj u bazi podataka/arhivi tiče ZZD ili ne. Kako bi se ovaj zadatak obavio, osmišljen je skup radnih definicija, kao pomoć istraživačima u određivanju za čim treba da tragaju kad ispituju bazu podataka ili arhivu. Međutim, to ne znači da su ove radne definicije potpuno iscrpne; one su prije svega sredstvo da se za prikupljanje podataka koristi isti metod.

U tabeli ispod, uz *definicije pojmova* koje su dali SZO i ISPCAN (2006), predstavljene su i radne definicije koje će se koristiti u BECAN SPS; učinjen je napor da ove definicije budu osjetljive (tj. da omoguće istraživačima da identifikuju visok postotak slučajeva s određenim stanjem), specifične (kako bi istraživači izbjegli uključivanje lažno pozitivnih slučajeva) jednostavne, razumljive i nedvosmislene u primjeni.

Definicije pojmova (WHO i ISPCAN, 2006)	Radne definicije za BECAN SPS
Fizičko zlostavljanje: <i>Fizičko zlostavljanje djeteta definira se kao namjerna upotreba fizičke sile protiv djeteta koja ima za rezultat – ili će vrlo vjerovatno imati kao rezultat – štetu po zdravlje djeteta, njegov opstanak, razvoj ili dostojanstvo. Ono obuhvata: udaranje, premlaćivanje, prodrmanje, ugrize, davljenje, nanošenje opekotina</i>	Fizičko zlostavljanje: Slučajem „fizičkog zlostavljanja” treba smatrati svaki dosije koji opisuje događaj koji ima bar dva elementa: djelovanje i posljedicu: djelovanje osobe [(navodnog) počinitelja] koje ima posljedice na dijete. Akti fizičkog zlostavljanja (udaranje, prebijanje itd., vidi i varijablu C7), bez obzira na najmeru, za rezultat imaju namjernu telesnu povredu djeteta-žrtve, obuhvataju i događaje bezrazložno oštrog tjelesnog kažnjavanja. Posljedica može da bude tjelesna povreda, tj. bilo koji izvještaj o namjernom i namjeravanom napadu, poput modrica na licu, leđima, o opekotinama, prelomima, posjekotinama i oderotinama (vidi i varijablu C9). U nekim slučajevima, nezavisno od vidljive tjelesne ozlijede, ili čak i bez nje, posljedica fizičkog zlostavljanja može da bude usvajanje određene

¹ Zlostavljanje i zanemarivanje djece (CAN – Child Abuse and Neglect)

<p><i>i opekline, trovanje ili gušenje. Veliki dio fizičkog nasilja prema djeci u kući vrši se uz pomoć nekog predmeta kažnjavanja.</i></p>	<p>vrste ponašanja kod djeteta-žrtve. Ponašanja koja treba ispitati kao posljedice fizičkog zlostavljanja mogu da obuhvataju komentare koje upućuju na to da je djetetu tjelesni kontakt neugodan, izražena je agresivnost ili povučenost, strah od roditelja/odraslih koji brinu o djetetu, ili strah od povratka kući.</p>
<p>Seksualno zlostavljanje: <i>Uključivanje djeteta u seksualnu radnju koju ono ne razumije u potpunosti, nije u stanju da na nju pristane, ili za koju nije razvojno spremno, ili u neku drugu radnju kojom se krše zakoni ili društveni tabui zajednice. Djecu mogu seksualno da zlorabuju i odrasli i druga djeca – prema svom uzrastu ili stadijumu razvoja – koja su odgovorna za ovo djete-žrtvu, ili im ono vjeruje, ili imaju moć nad njim.</i></p>	<p>Seksualno zlostavljanje: Slučajem „seksualnog zlostavljanja“ treba smatrati svaki dosije koji opisuje događaj sa bar jednim podatkom koji je u vezi sa seksualnim radnjama. Uočeno je da dosije koji opisuju slučajeve seksualnog zlostavljanja mogu da sadrže opise događaja u kojima nema dodirivanja (npr. neprikladno pokazivanje i izlaganje djece pornografiji), ali i događaja sa dodirivanjem (npr. maženje) i seksualno iskorištavanje (npr. prostituisanje djeteta ili korištenje djeteta u svrhe porografije; vidi i varijablu C11). Osim toga, svaki postojeći dosije s pratećom dokumentacijom poput fizičkih pregleda i/ili crteža tela koje pravio ljekar, a ukazuju na seksualno zlostavljanje, treba smatrati slučajem „seksualnog zlostavljanja“. Dosije koji sadrže opise specifičnih ponašanja djeteta, poput za uzrast neprikladne upućenosti u seks, i neobjašnjivog straha od neke osobe ili mjesta, treba da budu pažljivo ispitani, kako bi se provjerilo da li su slučajevi seksualnog zlostavljanja.</p>
<p>Psihološko zlostavljanje: <i>Emocionalno i psihološko zlostavljanje obuhvataju i izolovane događaje i obrazac u kome roditelj ili druga odrasla osoba ponavljano propuštaju da obezbijede djetetu razvojno prikladnu i podržavajuću sredinu. Ova vrsta zlostavljanja obuhvata: ograničenje pokreta; omalovažavanje, prebacivanje krivnje, prijetnje, zastrašivanje, diskriminaciju ili ismijavanje; i druge, netjelesne oblike odbacujućeg ili neprijateljskog ponašanja.</i></p>	<p>Psihološko zlostavljanje: Slučajem „psihološkog zlostavljanja“ treba smatrati svaki dosije koji opisuje događaj s podatkom o specifičnim obrascima, kao što su omalovažavanje djeteta, ismijavanje, zastrašivanje, ignorisanje ili odbacivanje, ravnodušnost prema problemima djeteta i neobični načini kažnjavanja odraslog koji se brine o djetetu (roditelji/očuh, maćeha). Pošto ova vrsta zlorabuje može da bude i rezultat druga dva oblika zlostavljanja i zanemarivanja, istraživači treba pažljivo da ispituju dosijee u kojima se pominje sljedeće: dijete ima govorni poremećaj, usporen razvoj, navike poput sisanja palca, grizenja, ljuljanja, nedruštveno i destruktivno ponašanje, poremećaj spavanja, poslušnost, pasivnost; agresija, samodestruktivno ponašanje i pokušaji samoubistva, izjave djeteta da uživa u nanošenju bola drugim ljudima ili životinjama, i delinkventno ponašanje (vidi i varijablu C13).</p>
<p>Zanemarivanje: <i>Zanemarivanje obuhvata kako izolovane događaje tako i obrazac u kome roditelj ili drugi član porodice ponavljano propuštaju da obezbijede djetetu razvoj i blagostanje – kada je roditelj u mogućnosti da tako čini – u jednoj ili više oblasti: zdravlje, obrazovanje, emocionalni razvoj, ishrana, bezbjedni uslovi stanovanja. Roditelji zanemarene djece nisu nužno siromašni. Oni mogu da budu i dobrog imovinskog stanja.</i></p>	<p>Zanemarivanje: Slučajem „zanemarivanja“ treba smatrati svaki dosije koji opisuje događaj s podatkom o propustu odraslog da zadovolji osnovne potrebe djeteta (hrana, odjeća, krov nad glavom), da pruži odgovarajući nadzor i/ili zdravstvenu njegu koja je djetetu neophodna. U svakom slučaju zanemarivanja očekuje se postojanje dva elementa: propust roditelja koji ima posljedicu (tjelesnu, emocionalnu, u ponašanju) na dijete (vidi i C15). Takođe treba ispitati svaki dosije u kome postoji podatak o haotičnom domaćinstvu, bez strukture i rasporeda (kao što su redovno vrijeme za obroke, spavanje, domaće zadatke, nepostojanje posebnog prostora za dijete) i o postojanju kriza (gubitak posla, teško oboljenje ili razvod). Osim toga, istraživač treba da ispita dosijee u kojima se pominje da dijete izgleda pothranjeno, gladno, bezvoljno, ima neliječene povrede, lošu higijenu, odjeću neodgovarajuću za godišnje doba, ili da ono samo izjavljuje da ima mnoštvo nezgoda, povreda i rizično ponašanje, zlorabuju supstanci (alkohol ili droge) i probleme s učenjem.</p>

Istraživački instrumenti

Struktura

Instrument se sastoji iz dva dijela: prvi dio bavi se pitanjima u vezi sa *organizacijama* koje učestvuju u istraživanju i njihovim registrima ZZD. Drugi dio se bavi *slučajevima* ZZD. U svakom dijelu nalazi se izvjestan broj varijabli koje treba mjeriti, kategorizovanih pod opštije naslove.

I DIO

Da bi se znalo iz kojih izvora su podaci sakupljeni, ovaj dio obrasca za izdvajanje sadrži podatke koji se tiču službe/organizacije koja daje podatke.

Ovaj dio obuhvata dvije opšte kategorije, povezane s identitetom organizacije i njenom arhivom.

Prvi dio Obrasca popunjava se samo jednom za svaku organizaciju koja će omogućiti uvid u svoju bazu/arhivu, bez obzira na broj slučajeva koji će se konačno identifikovati i izdvojiti. Za registrovanje svih podataka potrebnih o identitetu organizacije koja pruža podatke koristit će se skup od 13 varijabli, a drugi skup od 7 varijabli koristit će se za čuvanje podatka o arhivi/bazi organizacije. U Tabeli 14 prikazan je pregled varijabli koji su uključeni u obrasce.

II DIO

Ovaj dio obuhvata deset opštih kategorija u vezi sa identitetom slučaja, djeteta, događaja, počinitelja, odraslih koji se brinu o djetetu (ukoliko to nisu počinitelji), porodice, domaćinstva, historije ranijeg lošeg postupanja, kontaktirane službe/organizacije i pružene usluge kao posljedice događaja (ako je bilo takvih usluga).

Drugi dio Obrasca za izdvajanje popunjavat će se onoliko puta koliko koliko se slučajeva ZZD identifikuje u arhivi/bazi podataka za prethodno definirani period vremena, tj. po jedan obrazac za svaki pojedini slučaj. U Tabeli 15 dat je pregled varijabli svrstanih u deset pomenutih kategorija.

tetu organizacije i karakteristikama arhive/baze podataka

	Opis
Identifikacioni broj	Jedinstvena identifikaciona oznaka dodjeljena svakoj organizaciji koja učestvuje u studiji
Pravni status	Kakav je pravni status organizacije
Status	Da li organizacija <u>radi nezavisno</u> , na nacionalnom ili lokalnom nivou
Sektor	Kom sektoru pripada organizacija
Misija	Koja je misija organizacije
Zaposleni	Broj zaposlenih
Osoblje koje radi sa ZZD	Broj zaposlenih koji u organizaciji rade isključivo na slučajevima ZZD
Evidentiranih slučajeva ZZD	Prosječan broj evidentiranih slučajeva mjesečno
Područje	Područje na kome organizacija pruža socijalne usluge djeci
Izvori podataka	Koji su izvori podataka organizacije - izvori prijave i saznanja o događajima
Screening	Da li se u organizaciji primjenjuje redovan screening na ZZD
Obučeno osoblje	Broj zaposlenih koji su uobučeni za evidenciju i rad sa slučajevima ZZD
Obuka o pitanjima ZZD	Postojanje specijalizovane obuke za ZZD
Osoblje obučeno u organizaciji	Broj zaposlenih koji su u organizaciji obučeni za evidenciju i rad sa slučajevima ZZD
Statistika	Dostupnost statističkih podataka o ZZD
Pokriven period vremena	Koji period vremena pokriva arhiva/baza podataka organizacije
Vrsta zapisa	Kakav je format arhive/baze podataka
Postojanje obrasca	Da li u organizaciji postoji specifičan „Obrazac za evidentiranje ZZD” i da li se koristi
Oblik arhive/baze podataka	Koje vrste slučajeva obuhvata arhiva/baza podataka organizacije
Osoba koje evidentira slučajeve	Kakva je stručnost osoba koje registruju slučajeve ZZD
Dostupna dokumentacija	Da li postoji dostupna dokumentacija koja prati izvještaje (medicinski dokumenti, itd.)
Tekstualni opis	Da li je dostupan tekstualni opis slučaja zlostavljanja

tiču deset opštih kategorija podataka koje treba evidentirati u svakom identifikovanom slučaju

Varijabla	Opis
Identifikacioni broj slučaja	Jedinstvena identifikaciona oznaka dodjeljena slučaju
Identifikacioni broj djeteta	Jedinstvena identifikaciona oznaka dodjeljena djetetu
Datum prijave	Datum kada je dijete uspostavilo kontakt s organizacijom i slučaj zlostavljanja evidentiran
Datum	Datum kada je istraživač unio slučaj u BECAN obrazac
Uzrast	Uzrast djeteta na dan izvještaja, u godinama
Spol	Spol djeteta
Nacionalnost/ Etnička pripadnost	Nacionalnost i etnička pripadnost djeteta (ako je primjenjivo)
Obrazovni status	Obrazovni status djeteta
Radni status	Radni status djeteta
Problemi sa školom	Izvještaj o problemima djeteta u vezi sa obrazovanjem i školskim okruženjem
Problemi sa ponašanjem	Izvještaj o problemima djeteta u ponašanju
Problemi sa zloupotrebom supstanci	Izvještaj da je dijete imalo problem sa zloupotrebom supstanci
Zdravstveno stanje djeteta	Dijagnoza tjelesnih, mentalnih ili razvojnih teškoća djeteta i zdravstveno stanje
Broj telefona	Dostupnost broja telefona na koji se dijete može kontaktirati
Adresa	Dostupnost adrese djeteta
Datum događaja	Datum kada se događaj odigrao
Trajanje zlostavljanja	Pojašnjenje da li je to bio jedan događaj ili se ponavljao, i trajanje
Izvor prijave	Ko je izvjestio o ovom događaju, ko je izvor saznanja o događaju
Mjesto događaja	Mjesto na kome se odigrao događaj (jedan ili više; npr. zanemarivanje, seksualno zlostavljanje)
Oblik zlostavljanja	Oblik zlostavljanja
Status fizičkog zlostavljanja	Rezultati istrage o zlostavljanju u vezi sa izvještajem o fizičkom zlostavljanju
Oblici fizičkog zlostavljanja	Specifikacija oblika prijavljenog fizičkog zlostavljanja
Povrede zbog fizičkog zlostavljanja	Postojanje i procjena stepena tjelesne povrede kao posljedice fizičkog zlostavljanja
Priroda fizičke povrede/a	Priroda pretrpljenih povreda
Status seksualnog zlostavljanja	Rezultati istrage o zlostavljanju u vezi sa prijavom seksualnog zlostavljanja
Oblici seksualnog zlostavljanja	Specifikacija oblika prijavljenog seksualnog zlostavljanja
Status psihološkog zlostavljanja	Rezultati istrage o zlostavljanju u vezi sa prijavom psihološkog/ emocionalnog zlostavljanja
Oblici psihološkog zlostavljanja	Specifikacija oblika prijavljenog psihološkog/ emocionalnog zlostavljanja
Status zanemarivanja	Rezultati istrage o zlostavljanju u vezi sa prijavom zanemarivanja
Oblici zanemarivanja	Specifikacija oblika prijavljenog zanemarivanja
Procjena navoda optužbe	Procjena navoda zasnovana na podacima/dokazima iz jednog ili više izvora
Potvrda nasilja	Evidentirana potvrda da se nasilje dogodilo

Preduzete pravne radnje	Pravne radnje preduzete poslije evidentiranja ZZD
Plan zaštite/ brige	Plan brige za dijete, najbolji interes djeteta
Vanporodični smještaj	Razmatranje da se dijete izmjesti iz porodice
Broj	Koliko je bilo počinitelja
Počinitelj/navodni počinitelj	Odluka o počinitelju poslije ispitivanja
Spol	Spol počinitelja
Starost	Starost počinitelja na dan izvještaja, u godinama
Nacionalnost/ Etnička pripadnost	Nacionalnost i etnička pripadnost počinitelja
Obrazovni nivo	Obrazovni nivo počinitelja
Radni status	Radni status
Bračno stanje	Bračno stanje počinitelja
Odnos sa djetetom	Odnos počinitelja i djeteta-žrtve
Historija zloupotrebe supstanci	Prijavljeni problemi počinitelja sa zlupotrebom supstanci
Fizičke/mentalne teškoće	Dijagnosticirane fizičke ili mentalne teškoće počinitelja
Historija viktimizacije/zlostavljanja	Izvještaj o viktimizaciji počinitelja tokom djetinstva ili u odrasloj dobi
Ranije prijave/ optužbe	Ranije prijave za slične prestupe počinitelja
Broj telefona	Dostupnost broja telefona počinitelja
Adresa	Dostupnost adrese počinitelja
Staratelj i počinitelj	Da li su staratelj i počinitelj/navodni počinitelj dvije različite osobe
Broj staratelja	Koliko se staratelja brine o djetetu
Veza sa djetetom	U kakvoj je vezi staratelj/i sa djetetom-žrtvom
Tip starateljstva	Vrsta staranja o djetetu
Spol	Spol staratelja
Starost	Starost staratelja u vrijeme izvještaja, u godinama
Nacionalnost/ Etnička pripadnost	Nacionalnost i etnička pripadnost staratelja
Obrazovni nivo	Obrazovni nivo staratelja
Radni status	Radni status staratelja
Bračno stanje	Bračno stanje staratelja
Historija zloupotrebe supstanci	Historija zloupotrebe supstanci staratelja

no u prvom pominjanju navedena je i jednina i množina. U daljem tekstu, radi jednostavnosti i uštede prostora biće naveden samo **Počinitelj**, s tim da treba e.

kao **staratelj**. Razlog tome je činjenica da se imenom staratelja u važećem porodičnom zakonodavstvu (RS, F BiH, BD BiH) obuhvataju i ona lica koja se stu termin „staratelj“ označava ujedno i pravni institut staratelja (prava i dužnosti staratelja s obzirom na odredbe porodičnog zakonodavstva) ali i skrbnike, orije osoba koje brinu za dijete i njegovu dobrobit a kojima suštinski odgovara značenje riječi „caregiver“ u engleskom jeziku. Iz istih razloga je negdje izvorni ao „hranitelj“ ili „skrbnik“ zavisno od posebnog značenja koje izvorni termin ima u odgovarajućem kontekstu.

Fizičke/mentalne teškoće	Dijagnostikovane fizičke ili mentalne teškoće staratelja
Historija viktimizacije/zlostavljanja	Da li postoji znanje ili sumnja da je staratelj imao/la historiju zlostavljanja
Ranije optužbe	Ranije optužbe da je staratelj činio slične radnje
Broj telefona	Dostupnost broja telefona staratelja
Adresa	Dostupnost adrese staratelja
Porodični status	Bračno stanje odraslih s kojima dijete trenutno živi
Broj ukućana	Broj ljudi koji žive u domaćinstvu, osim djeteta-žrtve (uključujući majku/oca/ staratelja/e)
Identitet ukućana	Identitet ukućana koji nisu dijete-žrtva
Druge žrtve ZZD	Slučajevi ZZD u vezi s drugim djetetom u porodici
Drugi tipovi zlostavljanja	Nasilno ponašanje odraslih u porodici
Obraćanje službama	Obraćanje službama za zaštitu djece/porodice
Pružene usluge	Dobijene usluge za dijete ili porodicu (aktuelne ili ranije)
Adekvatnost stanovanja	Izveštaj o neodgovarajućim uslovima stanovanja porodice
Prihodi domaćinstva	Prijavljen prihod domaćinstva
Izvor prihoda	Primarni izvor prihoda domaćinstva
Financijski problemi	Novčane prilike porodice ne zadovoljavaju minimalne potrebe
Raniji zlostavljanje	Prijava ranijih slučajeva zlostavljanja
Oblici	Prijava najtežeg prethodnog slučaja zlostavljanja, potvrđenog ili nepotvrđenog
Počinitelj/počinitelji	Počinitelj najtežeg postupka
Angažovane službe	Službe koje su pružale usluge tokom istrage najtežeg slučaja zlostavljanja
Praćenje slučaja od organizacije	Da li je podatak o praćenju slučaja dostupan u Organizaciji

Pregled varijabli koje treba ispitati

U skladu s objašnjenjem u *Smjernicama za praćenje povreda SZO*,² varijable navedene u istraživačkom instrumentu pod općim kategorijama biće predstavljene na strukturirani način.

Slijedeća tabela predstavlja način na koji se definira svaki dio podatka i način na koji ga treba kodirati. Za prikaz svake pojedine varijable u prvoj koloni je prikazan podatak; u drugoj koloni je opis podatka.

Tabela 16: Karakteristike za svaku varijablu

Podatak	Opis																										
Oznaka	Skraćenica varijable zasnovana na kategoriji kojoj pripada i jedinstvenom identifikacionom broju																										
Varijabla	Naziv varijable U protokolu će biti ukupno 102 varijable (20 u Obrascu za organizacije i arhive i 82 u Obrascu za slučajeve)																										
Definicija	Dat je kratak opis onoga što svaka varijabla treba da mjeri																										
Kategorija	Ukazuje na opću kategoriju ZZD koju treba ispitati, tj. u koju od 12 kategorija spada varijabla. Ciljane kategorije su: Obrazac za organizaciju/arhivu (I dio): treba popuniti za izvor podataka organizacije (bez obzira na broj izdvojenih slučajeva) <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kategorije</th> <th>Varijable</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a. Organizacija</td> <td>a.1 – a.15</td> </tr> <tr> <td>b. Arhiva</td> <td>b.1 – b.7</td> </tr> </tbody> </table> Obrazac za slučajeve (II dio): treba popuniti za svaki pojedini slučaj <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kategorije</th> <th>Varijable</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A. Identitet slučaja</td> <td>A1 – A4</td> </tr> <tr> <td>B. Podaci o djetetu</td> <td>B1 – B11</td> </tr> <tr> <td>C. Podaci o događaju</td> <td>C1 – C20</td> </tr> <tr> <td>D. Podaci o počinitelju</td> <td>D1 – D15</td> </tr> <tr> <td>E. Podaci o staratelju</td> <td>E1 – E16</td> </tr> <tr> <td>F. Podaci o porodici</td> <td>F1 – F7</td> </tr> <tr> <td>G. Podaci o domaćinstvu</td> <td>G1 – G4</td> </tr> <tr> <td>H. Ranije zlostavljanje</td> <td>H1 – H4</td> </tr> <tr> <td>I. Praćenje</td> <td>I1</td> </tr> </tbody> </table>	Kategorije	Varijable	a. Organizacija	a.1 – a.15	b. Arhiva	b.1 – b.7	Kategorije	Varijable	A. Identitet slučaja	A1 – A4	B. Podaci o djetetu	B1 – B11	C. Podaci o događaju	C1 – C20	D. Podaci o počinitelju	D1 – D15	E. Podaci o staratelju	E1 – E16	F. Podaci o porodici	F1 – F7	G. Podaci o domaćinstvu	G1 – G4	H. Ranije zlostavljanje	H1 – H4	I. Praćenje	I1
Kategorije	Varijable																										
a. Organizacija	a.1 – a.15																										
b. Arhiva	b.1 – b.7																										
Kategorije	Varijable																										
A. Identitet slučaja	A1 – A4																										
B. Podaci o djetetu	B1 – B11																										
C. Podaci o događaju	C1 – C20																										
D. Podaci o počinitelju	D1 – D15																										
E. Podaci o staratelju	E1 – E16																										
F. Podaci o porodici	F1 – F7																										
G. Podaci o domaćinstvu	G1 – G4																										
H. Ranije zlostavljanje	H1 – H4																										
I. Praćenje	I1																										
Popunjavanje	Ovo polje ukazuje na to da li se popunjavanje za varijablu smatra obaveznim ili ne, tj. da li se ta varijabla smatra suštinskom za ispitivanje kategorije (obavezno popunjavanje), opcionalno (podatak može da bude koristan, ali ne nužan) ili uslovnom (varijabla je ili obavezna ili opcionalna, zavisno od odgovorâ na prethodne varijable). Od 82 varijable u Protokolu o slučajevima ZZD 54 je obavezno, 28 uslovno i 8 opcionalno (vidi tabelu ispod); a u Protokolu za organizacije 7 je obavezno a 1 opcionalna.																										

Ciljane kategorije	Ukupno varijabli	Obavezne	Uslovne (filteri)
I. Organizacija	15	14	1
II. Arhiva	7	7	0

² Holder, Y., Peden, M., Krug, E. et al (Eds). (2001). Injury surveillance guidelines. Geneva, WHO.

1 DIO – Ukupno	22	21	1
A. Identitet slučaja	4	4	0
B. Podaci o djetetu	11	11	0
C. Podaci o događaju	20	10	10
D. Podaci o počinitelju	15	15	0
E. Podaci o staratelju	16	1	15
F. Podaci o porodici	7	7	0
G. Podaci o domaćinstvu	4	4	0
H. Ranije zlostavljanje	4	1	3
I. Praćenje	1	1	0
2 DIO – Ukupno	82	54	28
Ukupno (1. i 2. DIO)	104	75	29

Kodiranje Ukazuje na to da li je kod za datu varijablu numerički ili alfanumerički; numerički kodovi su bolji od alfanumeričkih, jer se od njih očekuje da olakšaju postupak izdvajanja podataka

Merenje	Kodiranje:	Numeričko	92
		Tekstualno	12
	Ukupno varijabli		104
	Nivo merenja varijable (skalni, ordinalni, nominalni)*		
	Nivo merenja	Skalni	9
		Ordinalni	3
		Nominalni	92
	Ukupno varijabli		104

Vrijednosti kodova Pokazatelj mogućih vrijednosti varijabli; za svaku pojedinu vrijednost koja pripada spisku mogućih vrijednosti prethodno kodiranih varijabli dat je opis (npr. 0 = Ne, 1 = Da, itd.)

Za sastavljanje liste varijabli i njihovih mogućih vrijednosti korišteni su raniji sistemi kodiranja i/ili drugi slični protokoli:

- *Smjernice za praćenje povreda (SZO)*³,
- *Vodič i kodovi za Nacionalni sistem podataka o zlostavljanju i zanemarivanju djece (NCANDS)*⁴,
- *Međunarodna klasifikacija spoljnih uzroka povreda (ICECI)*⁵,
- *Smjernice za prikupljanje podataka i sistema praćenja zlostavljanja djece*⁶,
- *Izveštaj Kanadskog istraživanja o pojavnosti prijavljenih slučajeva ZZD*⁷,
- *Pojmovni i epidemiološki okvir za praćenje zlostavljanja djece*⁸,
- *Smjernice za izvještavanje i klasifikaciju slučajeva zlostavljanja djece u sistemu zdravstvene zaštite*⁹,

Dva koda koja se koriste za sve varijable su:

* „Skalni” nivo mjerenja podrazumeva podatke sa intervalnog ili racio nivoa merenja.

³Holder, Y., Peden, M., Krug, E. et al (Eds). (2001). Injury surveillance guidelines. Geneva, WHO.

⁴National Data Archive on Child Abuse and Neglect in collaboration with Walter R. McDonald & Associates, Inc. (2003). National Child Abuse and Neglect Data System (NCANDS) Detailed Case Data Component, 1998 – 1999: User’s Guide and Codebook, New York.

⁵ICECI Coordination and Maintenance Group (2004). International Classification of External Causes of Injuries (ICECI) version 1.2. Consumer Safety Institute, Amsterdam and AIHW National Injury Surveillance Unit, Adelaide.

⁶Child Europe, European Network of National Observatories on Childhood. (2008). Guidelines on Data Collection and Monitoring Systems on Child Abuse - Series 1.

⁷Trocme, N., MacLaurin, B., Fallon, B. et al. (2001). Canadian Incidence Study of Reported Child Abuse and Neglect: Final Report. Ottawa, Ontario: Minister of Public Works and Government Services Canada

⁸Wolfe, D. A., Yuan, L. (2001). A conceptual and epidemiological framework for child maltreatment surveillance. Ottawa: Minister of Public Works and Government Services Canada, Health Canada.

⁹Health Canada (1998). Child Abuse: Reporting and Classification in Health Care Settings, Ottawa: Health Canada.

„drugo“ = 88 (uz ponuđen prostor za primjedbe) i
„neodređeno“ = 99; ovaj kod treba koristiti u slučajevima u kojima nema podatka iako je predstavnik Organizacije naznačio (tokom popunjavanja 1. dijela Obrasca u rubrici o arhivi) da se ova vrsta podatka uobičajeno prikuplja.

U slučajevima u kojima Organizacija nije pribavila određene vrste podataka, te on nije uključen u arhivu, treba označiti simbol u gornjem desnom uglu varijable, koji označava „Nije primjenjivo“.

Napomena: Istraživači treba da izbegavaju odgovor „Neodređeno“ kad god je moguće, kako se ne bi izgubili važni podaci.

- Napomene
- Za svaku varijablu, tamo gde je potrebno, osigurane su dalje primjedbe i napomene. Napomene mogu da imaju oblik
- a. uputstva (npr. višestruki izbor svih primjenjivih vrijednosti za slučaj)
 - b. objašnjenja vrijednosti (npr. „2 = **Zakoniti staratelj**: Zakonski staratelj je osoba ili ustanova imenovana u oporuci ili od strane suda, koja treba da se stara o maloljetnom djetetu ili odrasloj osobi koja ne može da se stara za sebe“, „3 = **Očuh/maćeha**: Očuh/maćeha može da bude odrasla osoba koja je preuzela ulogu roditelja zbog smrti jednog roditelja, ponovnog braka jednog roditelja, ili zbog usvajanja“)
 - c. napomene (dodatni podaci za istraživača o važnosti varijable)

Format Obrazaca za izdvajanje podataka

Kako bi se istraživači što bolje upoznali sa Obascima za izdvajanje, u tabeli 17 prikazan je izvjestan broj specifičnih karakteristika formatiranja.

Tabela 17: Karakteristike Obrazaca za izdvajanje podataka

- Kodiranje simbolima** U obrascima se koriste četiri različita simbola radi pomoći istraživačima u postupku izdvajanja podataka.
- Prva dva simbola odnose se na odgovore „nije primjenivo”, kao rezultata karakteristika arhive/baze iz koje se izdvaja slučaj. Oba simbola koriste se isključivo u Obascima za slučajeve (II DIO).
 - Slijedeća dva simbola prate sve vrijednosti, osim u slučajevima u kojima se zahtjeva datum ili brojka – poput uzrasta djeteta.
- Ovaj simbol treba obilježiti kada postojeća arhiva/baza nema podatak za opću kategoriju (npr., podatak o počinitelju). U takvim slučajevima istraživač treba da preskoči sve varijable u okviru određene kategorije, jer odgovarajući podatak ne postoji.
- Primjer:

D. PODACI VEZANI ZA POČINITELJA/E

- Ovaj simbol treba obilježiti kada, čak i ako u arhivi/bazi postoji podatak za opću kategoriju, organizacija ne registruje jednu ili više varijabli u okviru ove kategorije (npr., obrazovni nivo odraslih). U takvim slučajevima istraživač treba da preskoči određenu varijablu (ili varijable) kao „nije primjenivo” i označi odgovarajući simbol u gornjem desnom uglu kućice u kojoj je naziv varijable.
- Primjer:

H1: Ranije zlostavljanje	
☐ 00	Ne
☐ 01	Da, potvrđeno zlostavljanje
☐ 02	Da, (ali) nepotvrđen incident
☐ 88	Ostalo: _____
☐ 99	Neodređeno

- Ovaj simbol se koristi kada treba odabrati **SAMO JEDNU** od ponuđenih vrijednosti varijable, tj. da se vrijednosti međusobno isključuju (npr., ponekad nije moguće imati vrijednosti i „Da” i „Ne”).
- Primjer:

B2: Pol ▼	
☐ 01	Muški
☐ 02	Ženski
☐ 99	Nepoznato

Kod mnogih varijabli ovaj simbol se pojavljuje zajedno sa simbolom „kvadrat”, ukazujući na višestruki izbor. To znači da će izdvojeni podatak ili imati višestruke vrijednosti (označene kvadratom) ili samo jednu vrijednost (označenu simbolom „krug”).

Primjer:

B4: Sadržaj arhive/ baze podataka ▼	
☐ 00	Prijavljeni slučajevi ZZD
☐ 01	Uočeni ZZD slučajevi
☐ 02	Mješano (ZZD i ne-ZZD slučajevi)
☐ 88	Ostalo: _____
☐ 99	Neodređeno

Arhiva organizacije može da sadrži prijavljene slučajeve ZZD, ali i druge vrste slučajeva (npr. sa slučajem povezana, ali nenamjerna povreda). Istraživač tada treba da izabere vrijednosti 01 i 03 (simboli kvadrata). Međutim, ako sadržaj arhive nije poznat, treba označiti kôd 99 (simbol kruga) i ništa više. Nije moguće da vrijednost/i varijable istovremeno budu i „poznate” i „nepoznate”.

Ovaj simbol ukazuje da određena varijabla može da ima više od jedne vrijednosti (**VIŠESTRUKI** izbor).
Primjer:

B8: Problemi sa zloupotrebom supstanci ▼	
☐	00 Nema
☐	01 Zloupotreba droga
☐	02 Zloupotreba alkohola
☐	88 Druge supstance
☐	99 Nepoznato

Kako je već rečeno, višestruki izbori treba da sadrže SAMO vrijednosti koje prati simbol „kvadrata”. U primjeru kodovi 01, 02 i 88 mogu da budu valjani za određeni slučaj i stoga ih treba obilježiti. Međutim, ako se ne izabere ni kod 00 (nema) ili 99 (neodređeno), nisu valjane ni vrijednosti 01, 02 i 88.

Kodiranje bojom

U Obrascima za izdvajanje podataka koriste se četiri boje.

Tamnoplava ukazuje na opštu kategoriju u koju spadaju varijable koje slijede.

Primjer:

D. PODACI VEZANI ZA POČINITELJA/E	
-----------------------------------	--

Ostale tri boje ukazuju da li je označavanje varijable obavezno, uslovno ili opciono:

Obavezno popunjavanje (*ukoliko podatak postoji u arhivi*)

Primjer:

B2: Pol ▼	
☐	01 Muški
☐	02 Ženski
☐	99 Nepoznato

Uslovno popunjavanje (*ukoliko podatak postoji u arhivi*)

Primjer:

C8: Povreda od fizičkog zlostavljanja ▶C5=1q	
☐	00 Nema povrede
☐	01 Manja
☐	02 Umjerena
☐	03 Teška
☐	04 Opasna po život
☐	99 Neodređeno

Kod ove vrste varijabli, napomena crvenim slovima ukazuje na obaveznu vrijednost u prethodnoj varijabli, koja omogućava izdvajanje podatka za ovu uslovnu varijablu.

Primjer:

C5: OBLIK ZLOSTAVLJANJA ▼	
☐	01 Fizičko zlostavljanje
☐	02 Seksualno zlostavljanje
☐	03 Psihološko zlostavljanje
☐	04 Zanemarivanje
☐	88 Drugi oblici zlostavljanja
☒	99 Nepoznato

U našem primjeru (C6: Nalaz fizičkog zlostavljanja) varijabla će se označiti samo ako je u varijabli C5 (Oblik zlostavljanja) označena vrijednost „1“; u svim drugim slučajevima (tj., ako nije izabrana vrijednost „1“ ili varijabla C5 nije primjenjiva) varijablu C6 treba preskočiti.

Opciono popunjavanje (*ukoliko podatak postoji u arhivi*)

Primjer:

G4: Izvor prihoda ▼	
☐	01 Puno zaposlenje
☐	02 Povremeni/sezonski posao
☐	03 Socijalna pomoć
☐	04 Bez pouzdanog prihoda
☐	88 Drugo
☐	99 Nepoznato

Iako se ova grupa varijabli ne smatra nužnim, preporučuje se njihovo popunjavanje (ukoliko podatak postoji) kako bi se dobila potpunija slika.

Detaljan prikaz varijabli

I DIO: Obrazac za izdvajanje podataka za organizacije i arhive

Opća napomena: Ovaj obrazac će se popunjavati na bazi odgovora predstavnika pojedinačne organizacije koja učestvuje u SPS. Trenutno, najprikladniji način prikupljanja potrebnih podataka je putem kratkog strukturiranog intervjua koji će svaki istraživač voditi sa predstavnikom organizacije. Za olakšavanje ovog procesa istraživačima je poslije „definicije“ svake pojedinačne varijable ponuđeno pitanje (tamo gdje je potrebno) kako bi pomoglo da istraživači popune ovaj obrazac.

Br.	a. Organizacija	Prikaz varijabli																		
a1	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p> <p>Mjera:</p> <p>Vrijednosti koda:</p> <p>99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Identifikacioni broj Organizacije</p> <p>Jedinstvena oznaka identifikacije za svaku organizaciju koja učestvuje u studiji</p> <p>Podatak o registru</p> <p>Tekstualno</p> <p>Alfanumeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Kod sa 9 znakova</p> <p>Neodređeno</p> <p>A. kod sa 9 znakova sastoji se od 2 slova za zemlju + 4 slova za region + trocifrenog Rednog broja Organizacije za svaku zemlju (na osnovu spiska organizacija u studiji, vidi tabele 4-12 u Protokolu)</p> <p>Primjer: GRATTI001 = prva organizacija (Institut za zaštitu zdravlja djece) iz regiona Atike, u Grčkoj</p> <p>Napomena: Pošto državni koordinator već ima spisak Organizacija koje učestvuju u SPS (vidi Protokol, tabele 4.1 do 4.9), ovaj kod treba unaprijed popuniti kako bi se izbjegla zabuna među istraživačima i dvostruko kodiranje.</p> <p>Npr.: Zemlja – Grčka [GR]</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Spisak organizacija</th> <th>Geografsko područje</th> <th>ID Organizacije</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Organizacija 1</td> <td>Atika</td> <td>GRATTI001</td> </tr> <tr> <td>Organizacija 2</td> <td>Atika</td> <td>GRATTI002</td> </tr> <tr> <td>Organizacija 3</td> <td>Centralna Makedonija</td> <td>GRMACE001</td> </tr> <tr> <td>Organizacija...</td> <td>Krit</td> <td>GRCRET001</td> </tr> <tr> <td>Organizacija n</td> <td>Krit</td> <td>GRCRET002</td> </tr> </tbody> </table>	Spisak organizacija	Geografsko područje	ID Organizacije	Organizacija 1	Atika	GRATTI001	Organizacija 2	Atika	GRATTI002	Organizacija 3	Centralna Makedonija	GRMACE001	Organizacija...	Krit	GRCRET001	Organizacija n	Krit	GRCRET002
Spisak organizacija	Geografsko područje	ID Organizacije																		
Organizacija 1	Atika	GRATTI001																		
Organizacija 2	Atika	GRATTI002																		
Organizacija 3	Centralna Makedonija	GRMACE001																		
Organizacija...	Krit	GRCRET001																		
Organizacija n	Krit	GRCRET002																		
a2	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Prijedlog pitanja:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p> <p>Mjera:</p> <p>Vrijednosti koda:</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>88</p> <p>99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Pravni status</p> <p>Koji je pravni status organizacije</p> <p>„Kakav je pravni status vaše organizacije?“ [ili neko drugo pitanje]</p> <p>Podaci o organizaciji</p> <p>Obavezno</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>1 Nevladina organizacija</p> <p>2 Polujavna organizacija</p> <p>3 Vladina lokalna organizacija</p> <p>4 Vladina centralna organizacija</p> <p>5 Nezavisni tijelo (npr. Ombudsman za prava djece)</p> <p>88 Drugo</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Objašnjenje vrijednosti:</p> <p>1. Nevladina organizacija: organizacija koja nije pod kontrolom države, neprofitna je, ne smatra se političkom partijom i nije uključena u kriminalne radnje.</p> <p>2. Polujavna organizacija: javno preduzeće, ili javna ustanova ili privatno lice koji rad redovno finansira u skladu s državnim godišnjim budžetom i koje vrši poslove sa javnim ovlaštenjima;</p> <p>3. Vladina lokalna organizacija: organizacija koja pripada regionalnoj (kantonalnoj)/</p>																		

		<p>lokalnoj vlasti (za zemlje sa decentralizovanom državnom upravom)</p> <p>4. Vladina centralna organizacija: organizacija koja pripada sistemu uprave na državnom ili entitetskom nivou, u okviru određenog Ministarstva ili službe.</p> <p>5. Nezavisni tijelo: autoritet nezavisan od izvršne vlasti vlade, kao što je ombudsman, koji štiti prava građana</p> <p>88. Drugo</p> <p>99. Neodređeno</p>
a3	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Prijedlog pitanja:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p> <p>Mjera:</p> <p>Vrijednosti koda:</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>88</p> <p>99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Status u kojem djeluje</p> <p>Da li organizacija <u>djeluje nezavisno</u>, na državom, entitetskom ili lokalnom nivou</p> <p>„Kakav je status vaše organizacije u pogledu obavljanja zadataka i odlučivanja: da li je nezavisna ili je dio šire strukture koja deluje prema centralno definisanim pravilima?“ [ili neko drugo pitanje]</p> <p>Podaci o organizaciji</p> <p>Obavezno</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>Nezavisna organizacija - državni nivo</p> <p>Nezavisna organizacija - lokalni nivo</p> <p>Centralna vladina organizacija - državni nivo</p> <p>Regionalna vladina organizacija - regionalni nivo</p> <p>Lokalna organizacija - dio centralne vladine organizacije</p> <p>Lokalna organizacija - dio regionalne vladine organizacije</p> <p>Ostalo</p> <p>Neodređeno</p> <p>A. Objašnjenje vrijednosti:</p> <p>1. Nezavisna organizacija – na državnom nivou: npr. NVO koja nezavisno radi, na nacionalnom nivou</p> <p>2. Nezavisna organizacija – na lokalnom nivou: npr. NVO koja nezavisno radi, na lokalnom nivou</p> <p>3. Centralna vladina organizacija – nacionalni i entitetski nivo: centralna vladina struktura (npr. Nacionalni centar za izvještavanje o ZZD) koja prikuplja podatke od više drugih organizacija</p> <p>4. Regionalna vladina organizacija – radi nezavisno na regionalnom/kantonalnom nivou [za zemlje sa decentralizovanom državnom upravom] (npr. Regionalni centar za izvještavanje o ZZD)</p> <p>5. Lokalna organizacija – dio centralne državne organizacije: lokalna organizacija (npr. Opštinsko odjeljenje CSR) koja pruža podatke o ZZD Centralnoj nacionalnoj organizaciji</p> <p>6. Lokalna organizacija – dio regionalne vladine organizacije: lokalna organizacija (npr. Centar za socijalni rad) koja pruža podatke o ZZD Regionalnoj vladinoj organizaciji</p> <p>88. Drugo</p> <p>99. Neodređeno</p>
a4	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Prijedlog pitanja:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p> <p>Mjera:</p> <p>Vrijednosti koda:</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>88</p> <p>99</p>	<p>Sektor</p> <p>Kom sektoru pripada Organizacija</p> <p>„U okviru kog/kojih sektora radi vaša organizacija?“ [ili neko drugo pitanje]</p> <p>Podaci o Organizaciji</p> <p>Obavezno</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>Zdravstvo</p> <p>Socijalna zaštita</p> <p>Pravosuđe</p> <p>Policija</p> <p>Drugo</p> <p>Neodređeno</p>

	Napomene:	<p>A. Višestruki izbor (sve primjenjive vrijednosti)</p> <p>Objašnjenje vrijednosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdravstvo: sve organizacije, službe, institucije ili udruženja koji se bave pružanjem zdravstvenih usluga, bez obzira na pravni status i nivo djelovanja 2. Socijalna zaštita: sve organizacije, službe, institucije ili udruženja koji se bave unapređenjem dobrobiti društva u cjelini, bez obzira na pravni status i nivo djelovanja 3. Pravosuđe: bilo koja organizacija u vezi sa sistemom sudova koji čine oblast pravosuđa, odnosno vrše sudske funkcije 4. Policija: svaka organizacija u vezi sa primjenom zakona i zaštitom građana i imovine <p>88. Drugo 99. Neodređeno</p>
a5	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Prijedlog pitanja:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p> <p>Mjera:</p> <p>Vrijednosti koda:</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>88</p> <p>99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Misija</p> <p>Kakva je misija Organizacije</p> <p>„Kakva je misija vaše organizacije u pogledu prevencije?“ [ili neko drugo pitanje]</p> <p>Podaci o Organizaciji</p> <p>Obavezno</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>1 Primarna prevencija</p> <p>2 Sekundarna prevencija/podrška</p> <p>3 Tercijarna prevencija/tretman</p> <p>4 Pravna pomoć</p> <p>88 Drugo</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo)</p> <p>B. Objasnjenje vrijednosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primarna prevencija: Organizacija organizuje, primjenjuje i lobira za prakse i aktivnosti koji se obraćaju zajednici i pojedincima u pogledu nasilja, a naročito zlostavljanja djece, prevencije (prije nego što se fenomen pojavi). Aktivnost organizacije uključuje unapređenje zdravlja s ciljem smanjivanja pojavnosti nasilja uopšte, a posebno ZZD. 2. Sekundarna prevencija/podrška: Organizacija je aktivirana radi utvrđivanja i tretmana postojećeg problematičnog stanja, naime viktimizacije zbog potvrđenog nasilja, koja vodi ka zdravstvenim i mentalnim problemima već u ranom stadijumu, prije značajnog morbiditeta; osim toga, cilj je i sprječavanje ponovnog javljanja sličnih stanja koja su već bila utvrđena, kao i ponovne viktimizacije, i umanjena komplikacija ili kasnijih posljedica nasilnog događaja. 3. Tercijarna prevencija/tretman: glavne aktivnosti organizacije imaju za cilj smanjenje negativnog dejstva potvrđenog nasilnog događaja koje dovodi do zdravstvenih i drugih problema obnavljanjem funkcionalnosti žrtve i smanjenjem komplikacija vezanih za događaj; organizacija preduzima mjere kako bi osigurala odgovarajuće usluge podrške i rehabilitacije radi smanjenja morbiditeta i poboljšanja kvaliteta života posle ZZD ili drugog nasilnog događaja. 4. Pravna pomoć: aktivnosti organizacije uključuju obezbeđenje određenog nivoa pravne pomoći osobama (naime, žrtvama ZZD ili njihovim starateljima) kako bi imale bar osnovnu pomoć i pristup sistemu pravosuđa <p>88. Drugo 99. Neodređeno</p>
a6	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Prijedlog pitanja:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p> <p>Mjera:</p> <p>Vrijednosti koda:</p>	<p>Zaposleni</p> <p>Broj zaposlenih</p> <p>„Koliko ukupno ljudi radi u vašoj organizaciji (stalno zaposleni, volonteri, itd.)?“</p> <p>Podaci o Organizaciji</p> <p>Obavezno</p> <p>Numeričko</p> <p>Skalna</p> <p>Broj zaposlenih</p>

a7	88 99	Drugo (npr. volonteri) Neodređeno
	Napomene:	Napomena: svi zaposleni u organizaciji (uključujući i volontere)
a8	Varijabla: Definicija: Prijedlog pitanja: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 88 99	Osoblje koje radi sa slučajevima ZZD Broj zaposlenih koji u organizaciji rade isključivo sa ZZD „Koliko ukupno ljudi radi u vašoj organizaciji isključivo sa slučajevima ZZD (stalno zaposleni, volonteri, itd.?)“ Podaci o Organizaciji Obavezno Numeričko Skalna Broj zaposlenih Drugo (npr. volonteri) Neodređeno
	Napomene:	Napomena: proporcija zaposlenih u Organizaciji koji rade isključivo sa slučajevima ZZD, uključujući i npr. volontere
a9	Varijabla: Definicija: Prijedlog pitanja: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 88 99	Broj evidentiranih slučajeva ZZD Broj slučajeva ZZD koje Organizacija mjesečno evidentira „Koliko, prema vašem znanju, Organizacija mjesečno evidentira slučajeva ZZD?“ Podaci o Organizaciji Obavezno Numeričko Skalna [Broj] Drugo Neodređeno
	Napomene:	A. Objašnjenje vrijednosti: Broj (približan): srednja vrijednost novih slučajeva ZZD mjesečno koje Organizacija evidentira (prijava/otkriven slučaj/upućivanje) ZASNOVAN NA ZNANJU INTERVJUISANOG ZAPOSLENOG 88. Drugo 99. Neodređeno
a9	Varijabla: Definicija: Prijedlog pitanja: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 3 88 99	Područje Područje u kome Organizacija pruža usluge socijalne zaštite djece „Na kom geografskom području vaša organizacija pruža deci usluge socijalne zaštite?“ [ili neko drugo pitanje] Podaci o Organizaciji Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti Urbano Suburbano Ruralno Drugo Neodređeno
	Napomene:	A. Višestruki izbor (sve primjenjive vrijednosti) B. Objašnjenje vrijednosti: 1. Urbano: geografsko područje koje sačinjava grad ili općina (više od 10.000 stanovnika) 2. Suburbano: stambeno područje koje nije grad ili je predgrađe (više od 1.500, manje od 10.000 stanovnika)

		3. Ruralno: svaka oblast van gradskog i prigradskog područja (manje od 1.500 stanovnika) 88. Drugo 99. Neodređeno
a10	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija: Koji su izvori prijava slučajeva i podataka o slučajevima Organizaciji</p> <p>Prijedlog pitanja: „Koji su izvori podataka i prijava slučajeva vašoj organizaciji?“ [priložiti spisak org.]</p> <p>Kategorija: Podaci o Organizaciji</p> <p>Popunjavanje: Obavezno</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Službe socijalne zaštite</p> <p>2 Medicinsko/ zdravstveno osoblje</p> <p>3 Stručnjaci ili službe za zaštitu mentalnog zdravlja</p> <p>4 Pravnici</p> <p>5 Policija</p> <p>6 Organizacija/ služba u lokalnoj zajednici</p> <p>7 Školsko osoblje</p> <p>8 Dijete – navodna žrtva</p> <p>9 Roditelj/ staratelj/ skrbnik</p> <p>10 Rodbina</p> <p>11 Prijatelj/susjed</p> <p>12 Navodni počinitelj</p> <p>13 Anonimna osoba</p> <p>88 Drugo</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p> <p>A. Višestruki izbor (sve primjenjive vrijednosti)</p> <p>B. Objašnjenje vrijednosti:</p> <p>1. Službe socijalne zaštite: prijave iz socijalnih službi bolnica, CSR, volontera u pružanju usluga, itd.</p> <p>2. Medicinsko/ zdravstveno osoblje: ljekari i sestre u bolnicama i klinikama, patronažne sestre</p> <p>3. Stručnjaci/službe za zaštitu mentalnog zdravlja: porodična savjetovaništa, centri za mentalno zdravlje (ne bolnička psihijatrijska odeljenja), i stručnjaci iz privatne prakse (psiholozi, socijalni radnici, drugi terapeuti) koji ne rade u školi/bolnici/socijalnoj ustanovi</p> <p>4. Pravnici: npr. državni tužilac</p> <p>5. Policija: bilo koji pripadnik policijskih snaga, uključujući i komunalnu policiju</p> <p>6. Organizacija/ služba u lokalnoj zajednici: organizacije koje sprovode neke rekreativne programe (npr. sportski centri); prihvatilišta za žrtve porodičnog nasilja i beskućnike; dnevni boravci za djecu; i bilo koja druga organizacija ili služba u zajednici</p> <p>7. Školsko osoblje: nastavnik, direktor, školski psiholog – ako postoji, itd.</p> <p>8. Dijete – navodna žrtva: dijete koje sâmo prijavi slučaj</p> <p>9. Roditelj/ staratelj/ skrbnik: odrasli koji se brinu o dotičnom djetetu</p> <p>10. Rodbina: bilo koji rođak dotičnog djeteta, a da nije roditelj</p> <p>11. Prijatelj/ susjed: bilo koji prijatelj ili komšija djeteta ili porodice</p> <p>12. Navodni počinitelj</p> <p>13. Anonimna osoba: svaki neidentifikovani telefonski poziv</p> <p>88. Drugo</p> <p>99. Neodređeno</p>	
a11	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija: Da li Organizacija ima politiku redovnog screeninga ZZD</p> <p>Prijedlog pitanja: „Da li vaša organizacija redovno, dnevno primenjuje screening ZZD?“ [ako je potrebno, objasnite „redovni screening“]</p> <p>Kategorija: Podaci o organizaciji</p>	

	<p>Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Ne 1 Da 2 Nije primenjivo 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: Objašnjenje: „Rutinski screening” predstavlja upotrebu screening pitanja koja se uvijek (rutinski) postavljaju, o zlostavljanju i zanemarivanju i djece i roditelja. Organizacije koje imaju politiku rutinskog screeninga (obično su to svi koji imaju zakonsku obavezu prijave) sprovode neku vrstu rutinske procjene – npr. kad dijete dolazi u novu školu, kao dio ljekarskog pregleda, ili u okviru vođenja slučaja. Screening pitanja o zlostavljanju i zanemarivanju djece mogu se dodati u obrazac za procenu svake organizacije, a stručnjaci iz oblasti društvenih nauka koji rade u organizacijama mogu da nauče da postavljaju ova pitanja pažljivo i bez zastrašivanja, tako da ne stvore trajnu anksioznost ili strah (npr. ili između pitanja koja mogu da otkriju zlostavljanje i pitanja o običnijim temama, zadržavajući pozitivan duh intervjua. U svakom slučaju, screening pitanja treba da budu skrojena prema prilikama individualnog setinga, tj. konteksta i okolnosti istraživanja</p>
a12	<p>Varijabla: Obučeno osoblje Definicija: Postojanje stručnjaka obučeni za evidentiranje ZZD Prijedlog pitanja: „<i>Da li su zaposleni koji evidentiraju slučajeve ZZD posebno obučeni za ovaj zadatak?</i>” Kategorija: Podaci o organizaciji Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Ne 1 Da 2 Da, ali ne formalno 99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p>
a13	<p>Varijabla: Obuka za evidentiranje slučajeva ZZD Definicija: Postojanje specijalizovanog programa obuke za probleme ZZD i njihovo evidentiranje Prijedlog pitanja: „<i>Da li vaša organizacija ima specijalizovani program obuke za zaposlene o problemima ZZD, kao što je izvještavanje o ZZD ili evidentiranje?</i>” Kategorija: Podaci o organizaciji Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Ne 1 Da 2 Da, ali ne formalno 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: Zvanična obuka zasnovana je na specifičnom modulu sa specifičnim karakteristikama (trajanje, sadržaj, alati itd.). Neformalna obuka je ona u kojoj iskusni kolega obučava nove kolege i prati ih neko vrijeme u vezi sa evidentiranjem ZZD.</p>
a14	<p>Varijabla: Osoblje obučeno u organizaciji Definicija: Broj zaposlenih obučeni za probleme ZZD Prijedlog pitanja: „<i>Koliko je zaposlenih u vašoj organizaciji završilo obuku koju ste pomenuli u prethodnom</i>”</p>

a15	<p><i>pitanju?"</i></p> <p>Kategorija: Podaci o organizaciji Popunjavanje: Uslovno [a13 = 1, 2] Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Nema 1 Neki 2 Svi 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: Ako je a13= 0, 88 ili 99, preskočite pitanje a14.</p>
	<p>Varijabla: Statistika Definicija: Dostupnost statističkih podataka o ZZD Prijedlog pitanja: „Da li Organizacija vodi neku statistiku o slučajevima ZZD koji stižu do vas?“ Kategorija: Podaci o organizaciji Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Ne 1 Da 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Ako je odgovor „Da“, istraživač treba da pita gde može da dobije podatke o ZZD za: _____ [definisati period vremena]</p>

Br.	b. Arhiva/ baza podataka	Prikaz varijabli
b1	<p>Varijabla: Period vremena koji pokriva arhiva Definicija: Ukupan vremenski period koji pokriva arhiva/baza Organizacije Prijedlog pitanja: „Koliko ukupno vremena vaša organizacija održava arhivu/bazu podataka o slučajevima ZZD? Kada je to počela da čini? Da li se ovi podaci i danas prikupljaju?“ Kategorija: Podaci o dosijeu Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Datum Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti Početak: Šestocifreno Kraj: Šestocifreno 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Objašnjenje vrijednosti Početak: šestocifreno (MM/GGGG). Primer: 031987 (= mart 1987) Do: šestocifreno (MM/GGGG). Primer: 102010 (= oktobar 2010) 88. Drugo (npr. ako je baza podataka izvjesno vrijeme pravljena, zatim je ukinuta, pa ponovo uspostavljena) 99. Neodređeno</p>	
b2	<p>Varijabla: Vrsta evidencije Definicija: Kakav je format arhive/baze podataka Prijedlog pitanja: „Na koji način vaša organizacija održava arhivu ZZD?“ [ili neko drugo pitanje] Kategorija: Podaci o dosijeu Popunjavanje: Obavezno</p>	

	<p>Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Fizička (pisana) arhiva 2 Elektronska arhiva 3 Elektronska baza podataka 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve primjenjive vrijednosti) B. Objašnjenje vrijednosti: 1. Fizička (pisana) arhiva: Isključivo pisana arhiva sa potpunom evidencijom i dokumentima za svaki pojedinačni slučaj (izvještaji, dokumentacija itd.) 2. Elektronska arhiva obuhvata sve relevantne fajlove (izvještaji, procjene, dokumentacija itd.) u elektronskom obliku (skenirani dokumenti, kucani dokumenti, itd.) 3. Baze podataka sa svim relevantnim podacima, organizovane i čuvane u elektronskom obliku, u jednoobraznoj strukturi fajlova (zasnovanoj na prethodno definisanim obrascima) koja omogućava da se elementima podataka koriste, upoređuju ili izdvajaju za različite analitičke i potrebe izvještavanja 88. Ostalo 99. Neodređeno</p>
b3	<p>Varijabla: Postojanje obrasca Definicija: Da li postoji poseban „Obrazac za prijavu ZZD” i da li ga Organizacija koristi Prijedlog pitanja: „Da li postoji jedan ili više specifičnih obrazaca (dokument) na osnovu koga prikupljate i sistematizujete podatke o slučajevima ZZD koji stignu do vas?”</p> <p>Kategorija: Podaci o dosijeu Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Ne 1 Da 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Ako je odgovor „Da” istraživač treba da zatraži primjerak obrasca Obrazac za evidentiranje ZZD: standardni papirni ili elektronski obrasci s odgovarajućim pitanjima koji omogućavaju evidentiranje svih neophodnih podataka na jednoobrazni način, zasnovan na višestrukom/jednostrukim izboru odgovora. Pošto nijedan standardni obrazac ne može da obuhvati sve situacije, obuhvaćena su i otvorena pitanja radi evidentiranja kvalitativnih podataka o pojedinačnim slučajevima</p>
b4	<p>Varijabla: Sadržaj arhive/baze podataka Definicija: Koju vrstu slučajeva obuhvata arhiva/baza Organizacije Prijedlog pitanja: „Koje vrste slučajeva su obuhvaćene arhivom/bazom vaše organizacije u vezi s načinom na koji se slučajevi identifikuju, tj. o njima izvještava, otkrivaju se, ili oboje?”</p> <p>Kategorija: Podaci o dosijeu Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Prijavljeni slučajevi ZZD 2 Otkriveni slučajevi ZZD 3 „Mješano” (obuhvata i slučajeve koji ne spadaju u ZZD) 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve primjenjive vrijednosti) B. Objašnjenje vrijednosti:</p>

		<p>1. Slučajevi ZSD koje je prijavila žrtva, druga osoba ili organizacija</p> <p>2. Slučajevi ZSD koje je Organizacija otkrila u redovnom screeningu</p> <p>3. Slučajevi ZSD i drugi koji ne spadaju u ZSD, poput onih povezanih s namjernim povredama ili bolešću („mješana“ arhiva/baza)</p> <p>88 Drugo</p> <p>99 Neodređeno</p>
b5	<p>Varijabla: Osoblje koje evidentira slučajeve</p> <p>Definicija: Struka osoblja koje evidentira, registruje i/ili obrađuje slučajeve</p> <p>Prijedlog pitanja: „<i>Koje su struke zaposleni koji evidentiraju slučajeve ZSD?</i>“</p> <p>Kategorija: Podaci o dosijeku</p> <p>Popunjavanje: Obavezno</p> <p>Kodiranje: Alfanumeričko</p> <p>Mjera: Tekstualna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Socijalni radnik</p> <p>2 Zdravstveni stručnjak</p> <p>3 Stručnjak za mentalno zdravlje</p> <p>4 Stručnjak iz oblasti obrazovanja</p> <p>5 Policijski službenik</p> <p>6 Pravnik</p> <p>88 Drugo</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve primjenjive vrijednosti)</p>	
b6	<p>Varijabla: Dostupna dokumentacija</p> <p>Definicija: Da li postoji dokumentacija koja prati zapise</p> <p>Prijedlog pitanja: „<i>Da li vaša organizacija prikuplja i održava dodatnu dokumentaciju, koja prati arhivirane slučajeve ZSD?</i>“ [opišite „dokumentaciju“, ako je potrebno]</p> <p>Kategorija: Podaci o dosijeku</p> <p>Popunjavanje: Obavezno</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Ne</p> <p>1 Da</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene: Dokumentacija, npr., medicinski dosijei, crteži tijela, mape tijela s pokazateljima ZSD, sudski spisi, izvještaji stručnjaka, itd.</p>	
b7	<p>Varijabla: Tekstualni opis</p> <p>Definicija: Da li je dostupan tekstualni opis zlostavljanja</p> <p>Prijedlog pitanja: „<i>Da li vaša organizacija pravi i arhivira tekstualni opis za slučajeve ZSD u svojoj bazi?</i>“ [opišite „tekstualni opis“ ako je potrebno; organizacije koje ne koriste specifične obrasce za evidentiranje obično imaju bar tekstualne opise]</p> <p>Kategorija: Podaci o dosijeku</p> <p>Popunjavanje: Opciono</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Ne</p> <p>1 Da</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene: Tekstualni opis može da bude izvještaj socijalnog radnika ili zdravstvenog radnika, ili stručnjaka za mentalno zdravlje, psihološka procjena, ili pritužba, itd.</p>	

II DIO: Obrasci za slučajeve

Br.	A. Identitet slučaja	Prikaz varijabli
A1	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:</p> <p>Napomene:</p>	<p>Identifikacioni broj slučaja Jedinstvena identifikaciona oznaka dodjeljena slučaju</p> <p>Podaci o slučaju Obavezno Tekstualna Nominalna kôd od 12 cifara</p> <p>A. Kôd od 12 cifara ima trocifreni Redni broj slučaja (001, 002 itd.) + devetocifrenu oznaku Organizacije. Primer: 011GRATTI001 = 11. slučaj iz arhive 1. Organizacije (Institut za zaštitu zdravlja djece) iz regiona Atike u Grčkoj</p> <p>B. Definicija „slučaja“: Većina postojećih arhiva/baza nije posvećena isključivo slučajevima ZZD. Stoga istraživači treba da identificiraju slučajeve ZZD i odluče da li da ih registruju za potrebe BECAN SPS. Kako je već rečeno, definicije pojmova zlostavljanja djece i njegovih oblika (fizičko, seksualno, emocionalno zlostavljanje, i zanemarivanje) usvojene su prema definicijama SZO i ISPCAN. Međutim, definicije pojmova mogu da ne budu dovoljno detaljne da bi istraživači znali da li postojeći zapis u arhivi/bazi ima veze sa ZZD. Da bi im se olakšao ovaj postupak, izrađene su Radne definicije, kako bi istraživači mogli da znaju šta tačno traže u arhivi/bazi. Međutim, to ne znači da su ove Radne definicije potpuno egzaktno – one su instrument o čijem sadržaju su se dogovorile zemlje-učesnice kako bi se osigurao zajednički način prikupljanja podataka. <i>Vidi i „Radne definicije“</i></p>
A2	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:</p> <p>Napomene:</p>	<p>Identifikacioni broj djeteta Jedinstvena identifikaciona oznaka dodijeljena svakom djetetu</p> <p>Podaci o slučaju Obavezno Tekstualna Nominalna kôd od 9 cifara</p> <p>Iz etičkih razloga „IB djeteta“ ne treba da prepozna ni identifikuje nijedna osoba (osim istraživača i nacionalnih koordinatora). Ovaj IB je istovremeno potreban kako bi istraživači identificirali i izbegli dvostruko evidentiranje istog djeteta za isti događaj. S obzirom na to da je datum rođenja jedina „identifikacija“ djeteta, predlaže se sledeći oblik za neprepoznatljiv IB djeteta</p> <p>A. Kôd od 9 znakova sadrži „rekonstruisani“ datum rođenja djeteta (dd/mmm/gggg→m/gggg/m/dd/m) gde je - M: treće slovo mjeseca rođenja [MM (slova: JAN→N, FEB→B, MAR→R, APR→R, MAY→Y, JUN→N, JUL→L, AUG→G, SEP→P, OCT→T, NOV→V, DEC→C)] - GGGG: obrnuta godina rođenja, npr. 1992→2991 - M: drugo slovo mjeseca rođenja [MM (slova: JAN→A, FEB→E, MAR→A, APR→P, MAY→A, JUN→U, JUL→U, AUG→U, SEP→E, OCT→C, NOV→O, DEC→E)] - DD: datum rođenja (brojke od 01 do 31) M: prvo slovo mjeseca rođenja (slova: JAN→J, FEB→F, MAR→MA, APR→A, MAY→M, JUN→J, JUL→J, AUG→A, SEP→S, OCT→O, NOV→N, DEC→D)]</p> <p>Primjer Identifikacionog koda/broja djeteta rođenog 13. januara 1995 a. prvo slovo je treće slovo mjeseca rođenja (N) b. brojke od dva do pet su obrnuta godina rođenja (1995→5991) c. šesto slovo je drugo slovo naziva mjeseca (A) d. sedmi i osmi znak su datum rođenja po normalnom redosljedju (13)</p>

		<p>e. deveti znak je prvo slovo mjeseca rođenja (J) Tako je IB ovog djeteta N 5 9 9 1 A 1 3 J 2. primer: 24. juli 1998 → L 8 9 9 1 U 2 4 J 3. primer: 12. mart 2000 → R 0 0 0 2 A 1 2 M</p> <p>„Slučaj“ i „Dijete“ imaju različite identifikacione kodove jer se za jedno jedino dijete može utvrditi više od jednog slučaja (ovim se sprečava dupliranje broja zlostavljanja, jer nas interesuje broj zlostavljane djece)</p>
A3	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 99 Napomene:</p>	<p>Datum prijave Datum kada je dijete uspostavilo kontakt sa organizacijom i kada je evidentirano zlostavljanje Podaci o slučaju Obavezno Datum Nominalna kôd od 8 znakova Neodređeno A. Kod od 8 znakova ima oblik dd/mm/gggg. Primjer: 01011995</p>
A4	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 99 Napomene:</p>	<p>Datum izvještaja Datum kada je istraživač unio slučaj u BECAN obrazac za izdvajanje podataka Podaci o slučaju Obavezno Datum Nominalno kôd od 8 znakova Neodređeno A. Kôd od 8 znakova ima oblik dd/mm/gggg. Primjer: 01102010</p>

Br.	B. Podaci o djetetu	Prikaz varijabli
B1	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 99 Napomene:</p>	<p>Uzrast djeteta Uzrast djeteta u vrijeme prijave, u godinama Podaci o djetetu Obavezno Numeričko Skalna Uzrast u godinama Neodređeno A. broj godina u trenutku prijave B. Pojam „dijete“ odnosi se na bilo koju osobu mlađu od 18 godina na dan prijave (u skladu sa Konvencijom o pravima djeteta) Međutim, za potrebe BECAN SPS studije samo će djeca uzrasta 11, 13 i 16 godina tokom perioda izvještavanja od 12 meseci biti prihvatljiva za izdvajanje podataka, naime, djeca rođena sledećih godina: 2000 (djeca uzrasta 10 godina tokom 2010. i 11 godina tokom 2011) 1998 (djeca uzrasta 12 godina tokom 2010. i 13 godina tokom 2011) 1995 (djeca uzrasta 15 godina tokom 2010. i 16 godina tokom 2011) C. Prikupljanje podataka za djecu uzrasta 11, 13 i 16 godina predstavlja minimalni zahtjev. Partneri u BECAN studiji takođe mogu da odluče da izdvoje podatke za djecu od 11 do 16 godina. Međutim, samo slučajevi koji se tiču djece od 11, 13 i 16 godina biće upoređivani s odgovarajućim podacima prikupljenim u epidemiološkom istraživanju.</p>
B2	Varijabla:	Spol djeteta

	<p>Definicija: Spol djeteta</p> <p>Kategorija: Podaci o djetetu</p> <p>Popunjavanje: Obavezno</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Muško</p> <p>2 Žensko</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene: U oblasti praćenja ZZD potreban je pristup osjetljiv prema spolu. Važno je prikupljati podatke na ovaj način, koji omogućava da podaci odražavaju različita iskustva dječaka i djevojčica (npr., različite stope izloženosti viktimizaciji prema različitim vrstama zlostavljanja).</p>
B3	<p>Varijabla: Nacionalnost/ Etnička pripadnost</p> <p>Definicija: Nacionalnost i specifična etnička grupa djeteta (ako je primjenjivo)</p> <p>Kategorija: Podaci o djetetu</p> <p>Popunjavanje: Obavezno</p> <p>Kodiranje: Tekstualna</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>Nacionalnost: [specifikovati]</p> <p>Pripadnost određenoj etničkoj grupi: [specifikovati; ako nije primjenjivo uneti „NA”]</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene: Varijabla će biti zatvorena nakon prikupljanja podataka. Nacionalnost: odnosi se na posebnu nacionalnu skupinu kojoj pojedinac pripada rođenjem ili naturalizacijom. Ovome odgovara termin državljanstva. Etnička skupina: odnosi se na grupu ljudi koji dijele zajedničku i posebnu kulturu. Određuje se na bazi složenih karakteristika kao što su rasa, nacionalnost, religija, porijeklo i jezik.</p>
B4	<p>Varijabla: Obrazovni status</p> <p>Definicija: Obrazovni status djeteta</p> <p>Kategorija: Podaci o djetetu</p> <p>Popunjavanje: Obavezno</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Uopšte ne pohađa školu</p> <p>2 Prestao/la da pohađa školu</p> <p>3 Pohađa školu → koji razred:</p> <p>88 Drugo</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Objašnjenje vrijednosti:</p> <p>1. Uopšte ne pohađa školu: dijete nikada nije išlo u školu</p> <p>2. Prestao/la da pohađa školu: dijete je određeno vrijeme išlo u školu a zatim je to prestalo da čini, ili je dijete svake godine išlo u školu u određenom periodu, a zatim nije</p> <p>3. Pohađa školu: treba navesti razred</p> <p>88. drugo</p> <p>99. Neodređeno</p>
B5	<p>Varijabla: Radni status</p> <p>Definicija: Radni status djeteta</p> <p>Kategorija: Podaci o djetetu</p>

	<p>Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Ne radi 1 Radi (u kući, bez naknade) → šta: 2 Radi (plaćeni posao) → šta: 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti: 0. Ne radi (pod „ne radi” podrazumeva se da dijete radi samo ono što je potrebno za školu) 1. Radi (u kući, bez naknade): dijete obavlja neke poslove u domaćinstvu ili pomaže porodici u poljoprivrednim poslovima (ono što dozvoljava zakon svake pojedine zemlje) 2. Plaćeni rad: dijete ima redovni posao (ako ima 15 ili više godina) ili u svojoj zoni, poput prodaje stvari na ulici (ono što zakon u svakoj pojedinoj zemlji ne dozvoljava) 88. Drugo 99. Neodređeno</p>
B6	<p>Varijabla: Problemi sa školom Definicija: Prijavljeni problemi djeteta u vezi sa školom i školskim okruženjem Kategorija: Podaci o djetetu Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Nema 1 Poteškoće s učenjem 2 Pohađa specijalno odjeljenje 3 Neredovno prisustvo u školi 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje: 0. Nema 1. Izvještaj o poteškoćama s učenjem, poput disleksije, disgrafije, drugih poremećaja jezika i govora ili poremećaja pažnje i hiperaktivni poremećaj 2. Dijete je u posebnom programu obrazovanja za decu s teškoćama u učenju, s posebnim potrebama ili problemima u ponašanju 3. Izvještaj da dijete ne prisustvuje redovno nastavi i bježi s nastave (više od 5 dana mjesečno) 88 Drugo 99 Neodređeno</p>
B7	<p>Varijabla: Problemi sa ponašanjem Definicija: Izvještaj o problemima sa ponašanjem djeteta Kategorija: Podaci o djetetu Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Nema 1 Problemi u školi 2 Problemi u kući 3 Nasilničko ponašanje 4 Vršnjačko nasilje</p>

	<p>5 6 7 8 9 88 99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Samopovređivanje Bježanje od kuće Negativan utjecaj vršnjaka Neprikladno seksualno ponašanje U sukobu sa zakonom Drugo Neodređeno</p> <p>A. Višestruki izbor (sve što je primenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti: 0. Nema 1. Problemi u školi: prijava da je dijete imalo bar jedan problem s ponašanjem u školi, kao što je izloacija ili samo-isključivanje, odbijanje da ide u školu, priključivanje bandi 2. Problemi kod kuće: prijava da je dijete imalo probleme s ponašanjem kod kuće: npr. agresivno ponašanje, odbilo da uradi kako su mu rekli roditelji ili skrbnici i to više puta, njihovo ponašanje je neuobičajeno (mnogo više od neposlušnog ponašanja druge djece) i ozbiljno narušava pravila uspostavljena u porodici. 3. Nasilničko ponašanje: prijava da je dijete ispoljilo agresiju ili nasilje prema drugoj djeci ili odraslima (uobičajeno je da udara druge) ili je uništavalo imovinu u zajednici, razbija i kvari stvari koji su drugima od značaja, neprestano je neposlušno i razdražljivo 4. Vršnjačko nasilje: prijava da je dijete više puta zastrašivalo slabiju djecu kako bi ih natjeralo da nešto učine (uključujući antisocijalna ponašanja i radnje – isključivanje iz društva, ogovaranje, neverbalni gestovi) 5. Samopovređivanje: prijava da se dijete ponašalo na veoma opasan ili po život opasan način, da je imalo pokušaje samoubistva, ili telesno sakaćenje ili posjekotine 6. Bježanje od kuće: prijava da je dijete bježalo od kuće (ili iz nekog drugog smještaja) bar u jednoj prilici, bar jednom preko noći 7. Negativan utjecaj vršnjaka: prijava da se dijete upuštalo u visoko rizične aktivnosti s vršnjacima, kao što su banditizam, vandalizam ili zloupotreba supstanci 8. Za uzrast neprikladno seksualno ponašanje: prijava da se dijete upuštalo u neprikladno seksualno ponašanje za svoj uzrast s prijateljima ili članovima porodice 9. Sukob sa zakonom: prijava da je dijete imalo optužbe, pritvaranje ili druge mjere pravosuđa za maloletnike 88 Drugo 99 Neodređeno</p>
<p>B8</p>	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:</p> <p>0 1 2 88 99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Problemi sa zloupotrebom supstanci Izveštaj o problemima djeteta sa zloupotrebom supstanci Podaci o djetetu Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti 0 Nema 1 Zloupotreba droga 2 Zloupotreba alkohola 88 Druge supstance 99 Neodređeno</p> <p>A. Višestruki izbor (sve što je primenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti: 0. Nema 1. Izveštaj da je dijete imalo problem sa zloupotrebom nelegalnih droga, npr. hašiš, marihuana, heroin itd. 2. Izveštaj da je dijete imalo problem sa zloupotrebom alkohola 88. Druge supstance: Izveštaj da je dijete imalo problem sa bilo kojom vrstom zloupotrebe supstanci – lijekova i rastvarača 99. Neodređeno</p>

B9	<p>Varijabla: Zdravstveno stanje djeteta Definicija: Dijagnoza fizičke, mentalne ili razvojne teškoće Kategorija: Podaci o djetetu Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Nema 1 Fizički hendikep ili bolest 2 Poteškoće sa sluhom, vidom i govorom 3 Intelektualne poteškoće 4 Psihijatrijski poremećaj 88 Drugo 99 Nepoznato</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti: O. Nema 1. Fizički hendikep ili bolest: izvještaj da dijete ima fizički hendikep – ortopedski, neuromišićni i poremećaj disanja, urođen ili stečen zbog povrede, ILLI dijete ima dijagnozu ili ukazivanje na fizičke/razvojne onesposobljenosti (npr. autizam, paraliza, cerebralna paraliza, ili teškoće s učenjem) ILLI je djetetu dijagnosticirana hronična bolest ili loše zdravlje 2. Poteškoće sa vidom, sluhom i govorom: izvještaj da dijete ima oštećen vid, sluh ili govor, ILLI klinička dijagnoza oštećenja vida, sluha ili govora 3. Intelektualne poteškoće: izvještaj da su opće kognitivne sposobnosti djeteta značajno ispod prosjeka ILLI dijete ima dijagnozu zaostajanja u razvoju, ili na zaostajanje u razvoju jasno ukazuju izgled ili ponašanje djeteta 4. Psihijatrijski poremećaj: izvještaj da je dijete bilo depresivno ili emocionalno potišteno jer je imalo izuzetna osjećanja tuge, beznađa i bezvrijednosti ILLI dijete ima dijagnozu ili indikacije da je izuzetno anksiozno ili depresivno; Psihijatrijski poremećaj: dijete ima dijagnozu psihijatrijskog poremećaja koju je dao psihijatar (npr. poremećaj ponašanja, anksioznost) 88 Drugo: dijete ima aktuelni problem sa tjelesnim zdravljem (npr. hronična bolest, česti boravci u bolnici) 99 Neodređeno</p> <p>Napomena: Komitet za prava djeteta preporučuje da se ispituju i registruju i podaci u vezi sa ranjivošću određenih grupa djece s posebnim karakteristikama – npr. ako dijete ima neku onesposobljenost.</p>	
B10	<p>Varijabla: Broj telefona Definicija: Dostupnost telefonskog broja na kome se može stupiti u kontakt s djetetom Kategorija: Podaci o djetetu Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Ne 1 Da 99 Neodređeno (podatak je dobijen ali nije dostupan-naveden u dosijeu/arhivi)</p>	
B11	<p>Varijabla: Adresa Definicija: Postoji li poštanska adresa djeteta Kategorija: Podaci o djetetu Popunjavanje: Obavezno</p>	

Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 99	Numeričko Nominalna Vrijednosti Ne Da Neodređeno (podatak je dobijen ali nije dostupan-naveden u dosijeu/arhivi)
---	---

Br.	C. Podaci o događaju	Prikaz varijabli
C1	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 99 Napomene:	Datum događaja Datum događaja Podaci vezani za događaj Obavezno Datum Nominalna Vrijednosti Kôd sa 8 znakova Nije primjenjivo Neprecizno Neodređeno A. Objašnjenje vrijednosti: Datum: Kôd od 8 znakova (DD/MM/GGGG. Primer: 01012010) 1. Nije primjenjivo: datum nije primjenjiv jer se nije odigrao nikakav određeni događaj (npr. slučajevi zanemarivanja ili druge vrste zlostavljanja koje se dugo odvija) 2. Neprecizno: postojao je specifičan događaj („okidač”) ali tačan datum nije zabilježen 99. Neodređeno: iz dostupnih podataka nije jasno da li je postojao nasilnički događaj ili ne

C2	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 88 99 Napomene:	Trajanje zlostavljanja Razjašnjenje da li se zlostavljanje dogodilo jednom ili više puta, i njegovo trajanje Podaci o događaju Obavezno Datum Nominalna Vrijednosti Jedan događaj Više događaja: trajanje Drugo Neodređeno A. Objašnjenje vrijednosti: 1. Jedan događaj 2. Više događaja: navesti trajanje (u mjesecima) na osnovu podataka u arhivi 88. Drugo 99. Neodređeno
C3	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:	Izvor prijave Izvor prijave specifičnog događaja Podaci o događaju Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti

	<p>1 Službe socijalne zaštite 2 Medicinsko/ zdravstveno osoblje 3 Stručnjaci/ službe za mentalno zdravlje 4 Pravosudni organi 5 Policija 6 Organizacija lokalne zajednice 7 Školsko osoblje 8 Dijete – navodna žrtva 9 Roditelj/ staratelj/skrbnik 10 Rodbina 11 Prijatelj/ susjed 12 Navodni počinitelj 13 Anonimna prijava 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p>	<p>A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Službe socijalne zaštite: prijave bolničkih odsjeka za socijalni rad, socijalnih službi opštine, volontera itd. 2. Medicinsko/ zdravstveno osoblje: ljekari i sestre bolnica i klinika, i patronažne sestre 3. Stručnjaci/ službe za mentalno zdravlje: organizacije za pomoć porodici, centri za mentalno zdravlje (ne psihijatrijska odeljenja bolnica), i stručnjaci u privatnoj praksi (psiholozi, socijalni radnici, drugi terapeuti) koji ne rade u školi/bolnici/socijalnoj službi 4. Pravosudni organi: npr. državni tužilac 5. Policija: svaki pripadnik policijskih snaga uključujući i kumonalnu policiju 6. Organizacija lokalne zajednice: organizacije koje se bave bilo kojim oblikom rekreativnih aktivnosti (npr. sportski centri); prihvatilišta za žrtve porodičnog nasilja i beskućnike; obdaništa ili dnevni centri; ili bilo koja druga služba ili organizacija u zajednici 7. Školsko osoblje: svo osoblje škole (nastavnik, direktor, školski psiholog – tamo gdje postoji, itd.) 8. Dijete – navodna žrtva: dijete koje samo prijavljuje događaj 9. Roditelj/ staratelj/ skrbnik: drugi odrasli staratelj, skrbnik ili njegovatelj 10. Rodbina: bilo koji rođak djeteta osim roditelja 11. Prijatelj/ susjed: svaki susjed/ komšija ili prijatelj djeteta ili porodice 12. Navodni počinitelj 13. Anonimna prijava: svaki neidentifikovani poziv 88. Drugo 99. Neodređeno <p>Napomena: „Prikupljanje podataka o ulozima ljudi ili službi koji prijavljuju slučajeve zlostavljanja ili zanemarivanja veoma je korisno jer može da pomogne istraživačima i administratorima da uoče koji stručnjaci ili službe koje rade s djecom i porodicama prijavljuju najviše ili najmanje djece. Ovi podaci takođe pružaju informacije o specifičnoj obuci potrebnoj za poboljšanje sposobnosti otkrivanja slučajeva; omogućavaju usvajanje sporazuma ili protokola koji olakšavaju saradnju i izvještavanje (npr. između socijalnih službi, službi za zaštitu i policije). Ovaj podatak takođe opisuje prirodu i karakteristike mreže službi koje sarađuju s vlastima (agencije za zaštitu ili policija): što je veća ova mreža viši je nivo svijesti i društvene odgovornosti u lokalnoj zajednici.”¹⁰</p>
C4	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija:</p>	<p>Mjesto događaja Mjesto na kome se odigrao događaj Podaci o događaju</p>

¹⁰ Child Europe, European Network of National Observatories on Childhood. (2008). Guidelines on Data Collection and Monitoring Systems on Child Abuse - Series 1.

	<p>Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Dom/ u kući 2 Škola/ područje oko škole 3 Područje zdravstvene ustanove 4 Područje komercijalne aktivnosti 5 Ulica, javni prijevoz i okolno područje 6 Područje za sport i rekreaciju 7 Dječja ustanova 88 Drugo mjesto (kao što je dom drugog roditelja ili staratelja) 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo)</p>
C5	<p>Varijabla: Oblik zlostavljanja Definicija: Oblik zlostavljanja Kategorija: Podaci o događaju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Fizičko zlostavljanje 2 Seksualno zlostavljanje 3 Psihološko zlostavljanje 4 Zanemarivanje 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti</p> <p>Za detaljnu informaciju o oblicima ZSD vidi „Definicije pojmova” ili „Radne definicije”</p> <p>1. Postoje li dokazi ili indicije da je dijete žrtva fizičkog zlostavljanja 2. Postoje li dokazi ili indicije da je dijete žrtva psihološkog zlostavljanja 3. Postoje li dokazi ili indicije da je dijete žrtva seksualnog zlostavljanja 4. Postoje li dokazi ili indicije da je dijete žrtva zanemarivanja 88. Drugo, poput ekonomskog iskorišćavanja 99. Neodređeno</p> <p>Napomena: Ekonomsko iskorištavanje ne definiše se u WHO-ISPCAN (2006) definicijama zlostavljanja djece kao poseban oblik ZSD. Prema ovim definicijama, financijsko iskorištavanje definiše se kao podvrsta „zanemarivanja”.</p> <p>Uputstvo istraživačima: ukoliko postoje slučajevi s više oblika zlostavljanja, možete da kopirate odgovarajući dio Obrasca i koristite po jedan za svaki oblik zlostavljanja</p>
C6	<p>Varijabla: Status fizičkog zlostavljanja Definicija: Rezultati ispitivanja ZSD u vezi sa izvještajem o fizičkom zlostavljanju Kategorija: Podaci o događaju Popunjavanje: Uslovno: Neophodno → C5 = „1” Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Potvrđeno (dokazano) 2 Indicije 3 Nepotvrđeno (nedokazano)</p>

	<p>4 88 99</p> <p>Napomene:</p>	<p>U procesu obrade Drugo Neodređeno</p> <p>A. Objašnjenje vrijednosti</p> <ol style="list-style-type: none"> Slučaj se smatra potvrđenim ukoliko skup dokaza ukazuje da se incident dogodio. Termin je sinonim sa „verifikiran” ili „potkrepljen”, terminima koji se koriste u nekim pravosudnim sistemima Postoje indicije/sumnja ukoliko nema dovoljno dokaza koji potkrepljuju događaj, ali ipak ostaje sumnja da se incident dogodio Slučaj nije potvrđen ukoliko nema dovoljno dokaza za zaključak da sa djetetom nije loše postupano U procesu obrade: postupak ispitivanja i procjene u Organizaciji je u toku i nije definitivnog zaključka <p>88. Drugo 99. Neodređeno</p> <p>Napomena: Potkrepljenost pravi razliku između slučajeva u kojima je zlostavljanje potvrđeno poslije istrage i slučajeva u kojima ono nije potvrđeno. U ovoj studiji koristi se četvorostepena klasifikacija, u kojoj nivo „sumnja na zlostavljanje” pruža važnu razliku između određenih slučajeva: onih u kojima nema dovoljno dokaza da se potkrepi zlostavljanje, mada se ono ne može isključiti (Loo SK. et al. (1999). <i>Child abuse: reporting and classification in health care settings</i>. Minister of Public Works and Government Services Canada)</p> <p>Napomena 2: Ukoliko Organizacija tvrdi da slučaj smatra potvrđenim, onda će on biti evidentiran kao potvrđen. Međutim, ako sud odluči drugačije, zlostavljanje će se smatrati nepotvrđenim. U razmatranje će se uzeti samo podatak iz izvještaja. Ostavite prostor za napomene o suprotstavljenom mišljenju pravosudnog sistema. Takođe, ispitivanje koje je u toku odnosi se na ispitivanje u Organizaciji.</p>
<p>C7</p>	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:</p>	<p>Oblici fizičkog zlostavljanja</p> <p>Specificiranje oblika prijavljenog fizičkog zlostavljanja</p> <p>Podaci o događaju</p> <p>Uslovno: Neophodno → C5 = „1”</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <ol style="list-style-type: none"> Guranje/ udaranje/ bacanje Grabljenje/ drmanje Šamaranje/ udaranje Udaranje po glavi Udaranje po stražnjici Udaranje sa predmetom “Prebijanje” Davljenje/ gušenje/ stiskanje vrata Prženje/ nanošenje opekotina Prisiljavanje na ljutu hranu Zaključavanje Vezivanje ili vezanje za nešto Zavrtanje ušiju Ugrizi Povlačenje za kosu Štipanje Prisiljavanje djeteta na neugodan položaj Prijetnje nožen ili pištoljem Ubadanje/ pucanje Drugo Neodređeno

	<p>Napomene:</p>	<p>A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Guranje/ udaranje/ bacanje 2. Grubo hvatanje za odjeću ili neki dio tela i drmanje 3. Šamar/batine 4. Udarac po glavi zglobovima prstiju ili nadlanicom 5. Udarci po zadnjici rukom 6. Udaranje po zadnjici ili na drugom mjestu predmetom – palica, metla, štap, kaiš 7. Ponavljano udaranje predmetom ili šakom („prebijanje“) 8. Davljenje ili gušenje (sprečavanje disanja rukom ili jastukom) ili stiskanje vrata rukama (ili nečim drugim) 9. Prženje/ nanošenje opekotina i opekline 10. Stavljanje u usta djetetu ljutih papričica ili začinjene hrane 11. Zaključavanje u tijesnoj ili mračnoj prostoriji 12. Vezivanje ili vezivanje za nešto, korišćenjem kanapa ili lanca 13. Grubo zavrtnje ušiju 14. Ugrizi 15. Čupanje kose 16. Grubo štipanje 17. Prisiljavanje djeteta da za kaznu ostane u položaju koji uzrokuje bol ili je ponižavajući 18. Pretnja nožem ili pištoljem 19. Ubadanje nožem/ pucanje 88. Drugo 99. Neodređeno <p>Napomena: Fizički nasrtaj na dijete poput namjernog nanošenja opekotina ili udaranje djeteta događa se na način koji ne izgleda kao kažnjavanje. Razlika između ove kategorije i one koja je povezana s fizičkim kažnjavanjem je u tome što se u ovoj drugoj zlostavljajući čin događa u kontekstu kažnjavanja, a u prvoj nema jasnog konteksta kažnjavanja ili ispravljanja ponašanja</p>
<p>C8</p>	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:</p> <p>0 1 2 3 4 99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Povrede od fizičkog zlostavljanja Postojanje i procjena stepena fizičke povrede kao rezultata fizičkog zlostavljanja Podaci o događaju Uslovno: Neophodno → C5 = „1“ Numeričko Nominalna Vrijednosti</p> <p>0 Nema povrede 1 Manja 2 Umjerena 3 Teške 4 Opasna po život 99 Neodređeno</p> <p>A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo od 1, 2 i 3) B. Objašnjenje vrijednosti</p> <p>0. Nema povrede: nema očigledne povrede 1. Manje povrede: površinske ozlijede, poput modrica i manjih posjekotina 2. Umjerene: povrede koje zahtevaju pomoć stručnjaka, poput preloma i šivenja rana 3. Teške povrede: povrede koje zahtjevaju intenzivnu medicinsku/hiruršku obradu, poput unutrašnjeg krvarenja, probušeni organa, pokidanih krvnih sudova 4. Po život opasne povrede: povrede koje mogu imati smrtni ishod 99. Neodređeno</p>
<p>C9</p>	<p>Varijabla: Definicija:</p>	<p>Priroda fizičke povrede Priroda povrede koju je dijete zadobilo</p>

	<p>Kategorija: Podaci o događaju</p> <p>Popunjavanje: Uslovno: Neophodno → C8 = „1” ILI „2” ILI „3”</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Fraktura (lom)</p> <p>2 Iščašenje/ istegnuće</p> <p>3 Posjetkotima, ugriz, otvorena rada</p> <p>4 Modrica</p> <p>5 Opekotina</p> <p>6 Potres mozga</p> <p>7 Sistemska povreda organa</p> <p>88 Drugo</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primenjivo)</p>
C10	<p>Varijabla: Status seksualnog zlostavljanja</p> <p>Definicija: Zaključak istrage o izvještaju navodnog seksualnog zlostavljanja</p> <p>Kategorija: Podaci o događaju</p> <p>Popunjavanje: Uslovno: Neophodno → C5 = „2”</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Potvrđeno (dokazano)</p> <p>2 Indicije</p> <p>3 Nepotvrđeno (nedokazano)</p> <p>4 U procesu obrade</p> <p>88 Drugo</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Objašnjenje vrijednosti</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Smatra se da je slučaj potvrđen ukoliko skup dokaza ukazuje da se zlostavljanje dogodilo. Termin je sinonim za „potkrepljen” i „verificiran”, termine koji se koriste u nekim pravosudnim sistemima 2. Postoje indicije/sumnja na slučaj zlostavljanja ukoliko nema dovoljno dokaza koji potkrepljuju zlostavljanje, ali ne isključuju sumnju da se ono dogodilo 3. Slučaj nije potvrđen ukoliko ima dovoljno dokaza za zaključak da dijete nije bilo zlostavljano 4. U procesu obrade: postupak ispitivanja i procjene u Organizaciji je u toku i nije dostupan definitivan zaključak <p>88. Drugo</p> <p>99. Neodređeno</p>
C11	<p>Varijabla: Oblici seksualnog zlostavljanja</p> <p>Definicija: Specificiranje oblika prijavljenog seksualnog zlostavljanja</p> <p>Kategorija: Podaci o događaju</p> <p>Popunjavanje: Uslovno: Neophodno → C5 = „2”</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Dovršena seksualna radnja (definišite: oralna, analna, vaginalna)</p> <p>2 Pokušana seksualna radnje (definišite: oralna, analna, vaginalna)</p> <p>3 Dodirivanje/ maženje genitalija (definišite: dijete dodiruje/dodiruju dijete)</p> <p>4 Zadovoljavanje pohote pred djetetom</p> <p>5 Seksualno iskorištavanje</p> <p>6 Seksualno uznemiravanje</p> <p>7 Voajerizam</p> <p>88 Drugo</p>

	<p>99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Neodređeno</p> <p>A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo)</p> <p>B. Objašnjenje vrijednosti</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dovršena seksualna radnja podrazumjeva oralne, vaginalne ili analne seksualne radnje 2. Pokušana seksualna radnje obuhvata pokušaje da se ostvari oralni, vaginalni ili analni seks 3. Dodirivanje i maženje genitalija odnosi se na seksualno ponašanje koje je obuhvatalo dodirivanje/ maženje genitalija 4. Odrasla osoba je pokazala genitalije djetetu, ali je takođe željela da pogleda genitalije djeteta 5. Seksualno iskorištavanje odnosi se na uključivanje djece u prostituciju ili pornografiju i podrazumeva situacije u kojima je odrasla osoba seksualno iskoristila dijete radi financijske ili neke druge koristi 6. Seksualno uznemiravanje obuhvata prijedloge, poticanje ili sugestije seksualne prirode. Primjeri: uznemiravanje djeteta time što se sa njim/njom govori na seksualni način, ili pisanje takvih stvari o djetetu, ili prisiljavanje djeteta da gleda snimak seksa ili da gleda slike seksualnog sadržaja u časopisu ili na kompjuteru, kada ono to ne želi 7. Voajerizam obuhvata radnje u kojima se dijete ohrabruje da se prikazuje radi seksualnog zadovoljstva počinioca, kao i radi pornografskih aktivnosti, kao što je snimanje seksualnih radnji ili pravljenje fotografija samog djeteta, ili djeteta s drugim ljudima, kako se upušta u seksualne radnje <p>88. Drugo</p> <p>99. Neodređeno</p> <p>Napomena: Ako su označeni 1, 2 ili 3 definišite podvlačenjem sve na šta je primjenjivo</p>
<p>C12</p>	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p> <p>Mjera:</p> <p>Vrijednosti koda:</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>88</p> <p>99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Status psihološkog zlostavljanja</p> <p>Zaključak istrage o prijavi navodnog psihološkog/emocionalnog zlostavljanja</p> <p>Podaci o događaju</p> <p>Uslovno: Neophodno → C5 = „3”</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>Potvrđeno (dokazano)</p> <p>Indicije</p> <p>Nepotvrđeno (nedokazano)</p> <p>U procesu obrade</p> <p>Drugo</p> <p>Neodređeno</p> <p>Objašnjenje vrijednosti</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slučaj se smatra potvrđenim ukoliko skup dokaza ukazuje da se zlostavljanje ili zanemarivanje dogodilo. Termin je sinonim za „potkrepljen” i „verificiran”, termine koji se koriste u nekim pravosudnim sistemima 2. Indicija ili sumnja postoje ukoliko nema dovoljno dokaza koji potkrepljuju zlostavljanje, ali ostaje sumnja da se ono dogodilo 3. Slučaj je nepotvrđen ako ima dovoljno dokaza za zaključak da dijete nije bilo zlostavljano 4. U procesu obrade: postupak ispitivanja i procjene Organizacije je u toku i nije dostupan definitivni zaključak <p>88. Drugo</p> <p>99. Neodređeno</p>
<p>C13</p>	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p>	<p>Oblici psihološkog zlostavljanja</p> <p>Specificiranje oblika prijavljenog psihološkog zlostavljanja</p> <p>Podaci o događaju</p> <p>Uslovno: Neophodno → C5 = „3”</p> <p>Numeričko</p>

Mjera:	Nominalna
Vrijednosti koda:	Vrijednosti
1	Odbacivanje kroz verbalno zlostavljanje
2	Izolacija
3	Ignoriranje
4	Navođenje na neprimjereno ponašanje
5	Eksploatacija
6	Teroriziranje
7	Prisustvo nasilju u porodici
88	Drugo
99	Neodređeno
Napomene:	<p>A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo)</p> <p>B. Objašnjenje vrijednosti¹¹</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odbacivanje: omalovažavanje djeteta i njegovih potreba korištenjem metoda kao što su stalno kritikovanje, nazivanje pogrdnim imenima, naglašavanje da je ružno, vikanje na dijete i psovanje djeteta, česta upotreba opisa kao što je „glupan“, „idiot“, stalne ponižavajuće šale na račun djeteta, verbalno ponižavanje, stalno zadirkivanje djeteta u vezi s njegovim telesnim izgledom i/ili težinom, izražavanje razočaranja što dijete nije bilo suprotnog pola, odbijanje zagrljaja i gestova kojima se pokazuje ljubav, zanemarivanje telesnih potreba, isključivanje djeteta iz porodičnih aktivnosti, ponašanje prema adolescentu kao da je dijete, tjeranje djeteta iz porodice, zabrane adolescentu da pravi sopstvene, razumne izbore 2. Izolacija: Udaljavanje djeteta od drugih članova porodice i prijatelja tako što se dijete dugo ostavlja samo u sobi, sklanja od porodice, ne dozvoljava mu se da ima prijatelje, niti da se upušta u odnose sa drugom djecom, sprečavanje djeteta da ima kontakt sa drugim odraslim osobama ako su roditelji razdvojeni, nagrađivanje djeteta za povlačenje iz društvenih kontakata, uveravanja da je dijete izgledom drugačije od svojih vršnjaka i da se drugačije ponaša, izolovanje djeteta u maloj prostoriji, insistiranje na prekomjernom učenju i/ili kućnim poslovima, sprječavanje adolescenta da učestvuje u aktivnostima koje se odvijaju van kuće i kažnjavanje djeteta zbog upuštanja u normalna iskustva sa društvom 3. Ignoriranje: Propuštanje da se bilo kako reaguje na dijete, naime, nepostojanje reakcije na spontana socijalna ponašanja odojčeta, neprihvatanje djeteta kao potomka, uskraćivanje potrebne zdravstvene njege, i odlazaka zubaru, propuštanje da se dijete uključuje u svakodnevne aktivnosti, propusti da se dijete zaštiti od opasnosti, neobraćanje pažnje na značajne događaje u životu djeteta, nedostatak zanimanja za njegovo školovanje, odbijanje razgovora o aktivnostima i interesovanjima djeteta, i planiranje aktivnosti/odmora bez uključivanja adolescenta 4. Navođenje na neprimjereno ponašanje: ohrabivanje djeteta da čini stvari koje su nezakonite ili štetne za njega, kao što je nagrađivanje djeteta za siledžijsko ponašanje, pothranjivanje rasizma i etničkih sklonosti kod djeteta, ohrabivanje nasilničkog postupanja u sportskim aktivnostima, neprikladno naglašavanje seksualnih aktivnosti, pohvaljivanje djeteta kada laže i krade, nagrađivanje za zloupotrebu supstanci i seksualnu aktivnost, opskrbljivanje djeteta drogama, alkoholom i drugim ilegalnim supstancama, podsticanje na nezakonite aktivnosti poput prodaje droge i poučavanja prostituciji i nagovaranja na nju 5. Eksploatacija: stavljanje djeteta pred zadatke za koje nije razvojno sposobno, na primjer, od bebe se očekuje da ne plače, pokazivanje ljutnje kad odojče ne ispunjava ono što se od njega očekuje u tom uzrastu, očekivanje da se dijete ponaša „brižno“ prema roditelju, od malog djeteta očekuje se da vodi računa o mlađoj djeci u porodici, dijete se okrivljuje za nepodopštine braće i sestara, nerazumna očekivanja od djeteta u vezi s kućnim poslovima i očekivanje da dijete finansijski podržava porodicu; takođe, iskorištavanje djeteta radi zarade, kao u slučajevima kada se dijete ohrabruje da učestvuje u pornografskim radnjama i traži od djeteta da učestvuje u seksualnom iskorištavanju 6. Teroriziranje: Zastrašivanje djeteta stalnim korištenjem prijetnji ili prijetećim

¹¹ Barriere, D. Child Abuse Effects (website). <http://www.child-abuse-effects.com/types-of-emotional-abuse.html>

		<p>ponašanjem. Ovo obuhvata prisustvo nasilju u kući – kada dijete vidi, ili čuje, ili zna da se u kući odvija nasilje. Ovakva ponašanja sa bebama i djecom obuhvataju preterano zadirkivanje, vikanje i plašenje, nepredvidljive i ekstremne reakcije na ponašanje djeteta, ekstremne verbalne prijetnje, ispoljavanje divljačkog bijesa koje se izmjenjuje s periodima vještačke topline, prijetnje napuštanjem djeteta, prebijanje članova porodice pred djetetom ili tako da dijete to čuje, prijetnje da će se uništiti omiljeni predmet, prijetnje kućnom ljubimcu, prisiljavanje djeteta da gleda nečovječne postupke prema životinjama, nedosljedni zahtjevi upućeni djetetu, nedosljedno ispoljavanje emocija, promjena pravila, obavještenja da je dijete usvojeno i da ne pripada porodici, ismijavanje djeteta na javnom mestu, prijetnje otkrivanjem veoma sramotnih osobina djeteta njegovim prijateljima, i pretnje izbacivanjem iz kuće</p> <p>7. Prisustvovanje nasilju u porodici: kada je dijete izloženo porodičnom nasilju ono se često plaši reakcija roditelja/staratelja, i stalno je u stanju predviđanja raspoloženja odraslih, pazi na ostalu braću i sestre kako bi ih zaštitilo, pati od nesаницe, gleda napade na članove porodice, prisiljeno je da laže o tome šta se događa u njegovoj porodici i može biti povrijeđeno u pokušaju da zaštiti drugu djecu i/ili ugroženog odraslog</p> <p>88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomena: Emocionalno zlostavljanje je kategorija koju je teško dokumentovati jer često ne podrazumjeva određen događaj ili vidljivu povredu. Osim toga, dejstvo emocionalnog zlostavljanja, mada je često veoma ozbiljno, obično nije odmah vidljivo (npr. oštećenja kognitivnog, socijalnog i emocionalnog razvoja). Pošto studija pokriva slučajeve koji su se odigrali u prethodnih 12 meseci, moguće je da posljedice emocionalnog zlostavljanja neće biti očigledne.</p> <p>Napomena: Kodiranje oblika psihološkog zlostavljanja je uglavnom bazirano na standardnoj i opće prihvaćenoj klasifikaciji psihološkog zlostavljanja (Gabarino, Guttman & Seeley, 1986; Baily and Baily, 1986; Wolfe, 1999).</p>
C14	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:</p> <p>1 2 3 4 88 99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Status zanemarivanja</p> <p>Zaključak ispitivanja o prijavi navodnog zanemarivanja</p> <p>Podaci o događaju</p> <p>Uslovno: Neophodno → C5 = „4”</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>Potvrđeno (dokazano)</p> <p>Indicije</p> <p>Nepotvrđeno (nedokazano)</p> <p>U procesu obrade</p> <p>88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>A. Objašnjenje vrijednosti</p> <ol style="list-style-type: none"> Slučaj se smatra potvrđenim ukoliko skup dokaza ukazuje da se zanemarivanje dogodilo. Termin je sinonim za „potkrepljen” i „verificiran”, termine koji se koriste u nekim pravosudnim sistemima Indicija ili sumnja postoje ukoliko nema dovoljno dokaza koji potkrepljuju zanemarivanje, ali ostaje sumnja da se ono dogodilo Slučaj je nepotvrđen ako ima dovoljno dokaza za zaključak da dijete nije bilo zanemareno U procesu obrade: postupak ispitivanja i procjene u Organizaciji je u toku i nije dostupan definitivni zaključak <p>88. Drugo 99. Neodređeno</p>
C15	<p>Varijabla:</p>	<p>Oblici zanemarivanja</p>

Definicija:	Specificiranje oblika navodnog zanemarivanja
Kategorija:	Podaci o događaju
Popunjavanje:	Uslovno: Neophodno → C5 = „4”
Kodiranje:	Numeričko
Mjera:	Nominalna
Vrijednosti koda:	Vrijednosti
	1 Fizičko zanemarivanje
	2 Zdravstveno zanemarivanje
	3 Obrazovno zanemarivanje
	4 Ekonomsko iskorištavanje
	5 Propust u nadzoru/zaštiti od fizičke povrede
	6 Propust u nadzoru/zaštiti od seksualnog zlostavljanja
	7 Propust osiguranja liječenje mentalnih poteškoća
	8 Dozvoljavanje neprilagođenog/kriminalnog ponašanja
	9 Napuštanje/odbijanje starateljstva
	88 Drugo
	99 Neodređeno
Napomene:	<p>A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo)</p> <p>B. Objašnjenje vrijednosti¹²</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fizičko zanemarivanje: dijete je trpilo ili je bilo pod značajnim rizikom da trpi fizičku ozledu zbog propusta staratelja da se za dijete i o djetetu prikladno brine. Ono obuhvata neodgovarajuću ishranu/odjeću i higijenu (redovno kupanje, pranje kose i pranje zuba) i/ili opasne uslove stanovanja. Moraju postojati dokaz ili sumnja da je staratelj bar djelimično odgovoran za ovakvo stanje 2. Zdravstveno zanemarivanje: djetetu je bila potrebna pomoć ljekara koji bi liječio, spriječio ili olakšao fizičku povredu ili bol, a staratelj nije obezbijedio liječenje, odbio je da ga obezbedi ili nije bio dostupan, ili sposoban da dâ pristanak na lečenje 3. Obrazovno zanemarivanje: njegovatelji su svjesno dopuštali hronično bježanje iz škole (nekoliko dana mjesečno), nisu upisali dijete u školu ili su ga ponavljano zadržavali kod kuće 4. Ekonomsko iskorištavanje: označava ili prisiljavanje djeteta da se upušta u nezakonite radnje kako bi se ostvarila zarada, ili da druga osoba koristi, stiče ili daje imovinu djeteta u svrhe koje ne donose dobrobit djetetu. 5. Propust da se dijete nadgleda ili zaštiti doveo je do fizičke povrede: dijete je bilo fizički povređeno ili je bilo pod značajnim rizikom da bude povređeno jer se staratelj nije brinuo o djetetu i štiti ga na odgovarajući način. Propust zaštite djeteta obuhvata situacije u kojima je dijete bilo ozljeđeno ili je bilo dovedeno u opasnost, upravo zbog ponašanja staratelja (npr. vožnja u pijanom stanju s djetetom, ili upuštanje u opasne nezakonite radnje s djetetom) 6. Propust da se dijete nadgleda ili zaštiti doveo je do seksualnog zlostavljanja: dijete je bilo pod značajnim rizikom da bude seksualno napastvovano ili seksualno iskorišteno, a staratelj je znao ili je trebalo da zna za mogućnost seksualnog napastvovanja i propustio je da zaštiti dijete na odgovarajući način 7. Propust da se djetetu obezbijedi liječenje mentalnih, emocionalnih ili razvojnih problema: dijete je bilo u stvarnoj opasnosti da pretrpi emocionalnu povredu (teška anksioznost, depresija, povlačenje, samodestruktivno ili agresivno ponašanje), ili mentalno, emocionalno ili razvojno oboljenje koje je moglo ozbiljno da ošteti razvoj djeteta. Staratelj nije obezbijedio liječenje, ili je odbio da to učini, ili nije bio dostupan ili sposoban da odobri liječenje koje će izlječiti ili umanjiti problem. Ova kategorija podrazumjeva propust da se obezbedi tretman problema u vezi sa školom, poput problema s učenjem ili ponašanjem, kao i tretman razvojnih problema odojčeta, poput zaostajanja u razvoju bez organskog porijekla problema 8. Dozvoljavanje neprilagođenog/ kriminalnog ponašanja: dijete je počinilo prekršaj/krivično delo uz ohrabrenje staratelja, ili zbog propusta ili nesposobnosti staratelja da vodi računa o djetetu. Alternativno, kako dijete ne bi ponovilo prestup

¹² Trocmé, N., MacLaurin, B., Fallon, B. et al. (2001). Canadian Incidence Study of Reported Child Abuse and Neglect: Final Report. Ottawa, Ontario: Minister of Public Works and Government Services Canada

		<p>bile su potrebne usluge ili tretman koje staratelj nije obezbedio, odbio ih je ili je bio nedostupan ili nesposoban da da pristanak na njih. Između ovog oblika zanemarivanja i propusta u nadzoru ili obezbeđenju tretmana postoji izvjesno preklapanje. Ako je situacija uključivala i kriminalnu radnju i neku vrstu štete ili značajnog rizika od štete za dijete, u pitanju su bila oba oblika zlostavljanja</p> <p>9. Napuštanje/odbijanje starateljstva: staratelj djeteta je umro ili nije bio u stanju da vrši starateljsko pravo i nije na odgovarajući način obezbijedio staranje o djetetu, ili je dijete bilo na smeštaju a staratelj je odbio ili nije bio sposoban da preuzme starateljstvo</p> <p>88. Drugo 99. Neodređeno</p> <p>Napomena: Zanemarivanje djeteta obuhvata situacije u kojima je dijete trpilo, ili je u opasnost dovedena njegova sigurnost ili razvoj, zbog propusta staratelja da se brine o djetetu ili ga zaštiti. Za razliku od zlostavljanja, koje je obično specifično u pogledu konkretnog događaja, zanemarivanje često podrazumjeva hronične situacije koje se ne mogu lako utvrditi kao specifični događaji</p>
C16	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:</p>	<p>Procjena navoda optužbe Procjena prijave (navoda optužbe) na osnovu podatka/dokaza iz jednog ili više izvora Podaci o događaju Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti</p> <p>1 Medicinske/ zdravstve službe 2 Službe za mentalno zdravlje 3 Obrazovne ustanove 4 Socijalne službe 5 Policijske službe 6 Pravosuđe/ pravne službe 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Objašnjenje vrijednosti</p>
C17	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:</p>	<p>Potvrda nasilja Evidentirana potvrda da se nasilje dogodilo Podaci o događaju Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti</p> <p>1 Medicinske/ zdravstve službe 2 Službe za mentalno zdravlje 3 Obrazovne ustanove 4 Socijalne službe 5 Policijske službe 6 Pravosuđe/ pravne službe 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Objašnjenje vrijednosti</p>
C18	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera:</p>	<p>Preduzete pravne radnje Pravne (zakonske) radnje preduzete poslije evidentiranja slučaja ZZD Podaci o događaju Obavezno Numeričko Nominalna</p>

	<p>Vrijednosti koda:</p> <p>1 Nisu preduzete pravne radnje 2 Organi socijalnog staranja/ mjere policije – BEZ učešća suda 3 Poduzete hitne mjere zaštite 4 Sudske mjere poduzete u cilju zaštite žrtve 5 Sudska mjera oduzimanja roditeljskog staranja 6 Gonjenje (policija)/ procesuiranje (sud) počinitelja 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p>	<p>Vrijednosti</p> <p>1 Nisu preduzete pravne radnje 2 Organi socijalnog staranja/ mjere policije – BEZ učešća suda 3 Poduzete hitne mjere zaštite 4 Sudske mjere poduzete u cilju zaštite žrtve 5 Sudska mjera oduzimanja roditeljskog staranja 6 Gonjenje (policija)/ procesuiranje (sud) počinitelja 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>A. Objašnjenje vrijednosti: 1. Nisu preduzete pravne radnje 2. Organi socijalnog staranja/ mjere policije – BEZ učešća suda 3. Primenjen postupak hitne zaštite sa mjerama hitne zaštite 4. Sudske mjere preduzete u cilju zaštite žrtve, po nalogu suda 5. Sudske mjere za oduzimanj roditeljskog prava 6. Policijske/pravosudne radnje za tužbu protiv zlostavljača i gonjenje 88. Drugo 99. Neodređeno</p>
C19	<p>Varijabla: Plan zaštite/ brige Definicija: Plan zaštite/ brige Kategorija: Podaci o događaju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Dijete ostaje u porodici, bez intervencije 2 Dijete ostaje u porodici, uz planiranu intervenciju 3 Dijete se izmješta iz porodice (saradnja roditelja) 4 Dijete se izmješta iz porodice po nalogu suda 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p>	<p>Plan zaštite/ brige</p> <p>Plan zaštite/ brige</p> <p>Podaci o događaju</p> <p>Obavezno</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>1 Dijete ostaje u porodici, bez intervencije 2 Dijete ostaje u porodici, uz planiranu intervenciju 3 Dijete se izmješta iz porodice (saradnja roditelja) 4 Dijete se izmješta iz porodice po nalogu suda 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>A. Objašnjenje vrijednosti: 1. Dijete ostaje u porodici, bez intervencije 2. Dijete ostaje u porodici, uz planiranu intervenciju 3. Dijete se izmješta iz porodice, uz saradnju roditelja (dogovor roditelja i socijalne službe) 4. Dijete se izmješta iz porodice po nalogu suda (na traženje socijalne službe jer roditelji NE sarađuju) 88. Drugo 99. Neodređeno</p>
C20	<p>Varijabla: Vanporodični smještaj Definicija: Razmatranje smještaja djeteta van porodice Kategorija: Podaci o događaju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Nema izmeštanja iz porodice 1 Ustanova za zbrinjavanje djece bez ličnog staratelja 2 Sigurna kuća za majku i dijete 3 Šira rodbina preuzima staranje nad djetetom 4 Privremeni smještaj u drugu porodicu 5 Usvojenje uz pristanak roditelja ili nalog usda 6 Nasilnik napušta porodicu 88 Drugo</p>	<p>Vanporodični smještaj</p> <p>Razmatranje smještaja djeteta van porodice</p> <p>Podaci o događaju</p> <p>Obavezno</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>0 Nema izmeštanja iz porodice 1 Ustanova za zbrinjavanje djece bez ličnog staratelja 2 Sigurna kuća za majku i dijete 3 Šira rodbina preuzima staranje nad djetetom 4 Privremeni smještaj u drugu porodicu 5 Usvojenje uz pristanak roditelja ili nalog usda 6 Nasilnik napušta porodicu 88 Drugo</p>

	99	Neodređeno
	Napomene:	A. Objašnjenje vrijednosti:

Br.	D. Podaci o počinitelju/ima	Prikaz varijabli
D1	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 3 4 88 99 Napomene:	Broj počinitelja Koliko je počinitelaca bilo uključeno Podaci o počiniocu Obavezno Numeričko Skalna Vrijednosti 1 2 3 4 ili više Drugo Neodređeno Ukoliko je bilo više od jednog počinitelja, ubležite sljedeće podatke (D2 – D15) za ukupno dvoje, a potom ponovite postupak za trećeg i četvrtog, itd.
D2	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 99 Napomene:	Status Odluka posle ispitivanja o počiniocu Podaci o počiniocu Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti 1 Počinitelj 2 Navodni Počinitelj Neodređeno A. Objašnjenje vrijednosti: 1. Počinitelj: Termin „ počinitelj zlostavljanja ili zanemarivanja djeteta ” odnosi se na roditelje i druge staratelje (rođaci, bebisiterke, skrbnici) kao i na druge osobe (poznate ili nepoznate djetetu) koje su nanijele štetu djetetu (pravosudni organi smatraju da je prijava o zlostavljanju potvrđena). 2. Navodni počinitelj: Termin „ navodni počinitelj ” odnosi se na osobu ili osobe koje su pod sumnjom da su zlostavljale dijete i posle istrage pravosuđa 99. Neodređeno
D3	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 99 Napomene:	Spol Spol počinitelja Podaci o počinitelju Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti 1 Muško 2 Žensko Neodređeno
D4	Varijabla:	Starost

D5	Definicija: Starost počinitelja na dan prijave, u godinama Kategorija: Podaci o počinitelju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Skalna Vrijednosti koda: Starost (godine) 99 Neodređeno Napomene: Molimo da zapišete broj godina u vrijeme prijave	
	Varijabla: Nacionalnost/ Etnička pripadnost Definicija: Nacionalnost počinitelja i pripadnost određenoj etničkoj grupi Kategorija: Podaci o počinitelju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Tekstualno Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 1 [specifikovati] 2 [specifikovati] [ako nije primjenjivo, upisati „NA”] 99 Neodređeno Napomene: Varijabla će biti zatvorena nakon prikupljanja podataka.	
	Varijabla: Obrazovni nivo Definicija: Obrazovni nivo počinitelja Kategorija: Podaci o počinitelju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Ordinalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Nije pohađao školu 1 Osnovna škola 2 Srednja škola 3 Viša škola 4 Tehnička škola 5 Fakultet 6 Postdiplomski studij 88 Drugo 99 Neodređeno Napomene: Do odabrane vrijednosti upišite „nezavršeno” ukoliko se to pominje u dosijeku slučaja	
D7	Varijabla: Radni status Definicija: Podaci o zaposlenosti počinitelja Kategorija: Podaci o počinitelju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 1 Zaposlen 2 Nezaposlen 3 Penzionisan 88 Drugo 99 Neodređeno Napomene:	

D8	<p>Varijabla: Bračno stanje Definicija: Bračno stanje počinitelja Kategorija: Podaci o počinitelju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Bez partnera 1 Oženjen/ udata 2 Živi sa partnerom 3 Ne živi sa partnerom (rastavljen/a) 4 Razveden/a 5 Udovac/udovica 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p>	
D9	<p>Varijabla: Veza sa djetetom Definicija: Veza počinitelja sa djetetom-žrtvom Kategorija: Podaci o počinitelju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1 Majka 2 Otac 3 Maćeha 4 Očuh 5 Brat/sestra 6 Polubrat/polusestra 7 Dijete maćeha/očuha 8 Djed/baka 9 Ostali krvni srodnici: Navedite: _____ 10 Tazbina 11 Usvojitelj 12 Staratelj iz ustanove 13 Zdravstveni radnik 14 Partner roditelja 15 Dečko/ djevojka 16 Cimer 17 Kolega/ica sa posla 18 Susjed 19 Prijatelj 20 Službeno lice 21 Stranac 22 Bebisiter/ka 23 Učitelj/ica/ nastavnik/ca 24 Učitelj/ trener (vanškolske akktivnosti) 25 Porodični prijatelj 88 Drugo 99 Nepoznato</p> <p>Napomene:</p>	<p>Specificirati oblik zlostavljanja za pojedinog počinioca (upisujući sve primjenjive oblike nasilja, naime, fizičko, seksualno, psihološko zlostavljanje, zanemarivanje) do identiteta počinitelja</p> <p>Kako bi se poboljšao kvalitet prikupljanja podataka i praćenja zlostavljanja djece važno je dobiti podatke o odnosu počinitelja i djeteta.</p>

		Također je važno utvrditi vezu između žrtve i počinitelja, kako bi se dobila ispravna slika događaja i preduzele odgovarajuće preventivne i zaštitne mere. S obzirom na povećanje broja slučajeva vršnjačkog nasilja i nasilja između braće i sestara, u prikupljanju podataka je važno napraviti razliku između slučajeva nasilja nad djecom zbog agresivnog ponašanja odraslih i slučajeva koje su počinili mladi i djeca, nad vršnjacima ili djecom. ¹³
D10	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 0 1 2 88 99 Napomene	Historija zloupotrebe supstanci Prijava o problemima počinitelja sa zloupotrebom supstanci Podaci o počinitelju Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti 0 Nema 1 Zloupotreba droga 2 Zloupotreba alkohola 88 Druge supstance 99 Neodređeno A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti: 0. Nema 1. Postoji izvještaj da je počinitelj imao problem sa zloupotrebom ilegalnih droga 2. Postoji izvještaj da je počinitelj imao problem sa zloupotrebom alkohola 88. Postoji izvještaj da je počinitelj imao problem sa zloupotrebom bilo koje druge supstance, poput lijekova 99. Neodređeno
D11	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 0 1 2 3 88 99 Napomene:	Fizičke/mentalne poteškoće Dijagnostikovane fizičke ili mentalne poteškoće počinitelja Podaci o počinitelju Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti 0 Nema 1 Fizički hendikep 2 Psihijatrijski poremećaj 3 Intelektualne poteškoće 88 Drugo 99 Neodređeno A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti: 0. Nema historije fizičkih ili mentalnih teškoća 1. Postoji izvještaj da je počinitelj imao fizički hendikep, urođen ili zbog povrede 2. Postoji dijagnoza psihijatra da je počinitelj imao psihijatrijski poremećaj (tj. dijagnoza teške anksioznosti ili depresije) 3. Oštećene kognitivne funkcije: počinitelj ima dijagnozu razvojnih kognitivnih teškoća 88. Drugo 99. Neodređeno
D12	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje:	Historija viktimizacije/zlostavljanja Izveštaj o viktimizaciji počinitelja u djetinjstvu ili u odrasloj dobi Podaci o počinitelju Obavezno

¹³ Child Europe, European Network of National Observatories on Childhood. (2008). Guidelines on Data Collection and Monitoring Systems on Child Abuse - Series 1.

D13	Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: <ul style="list-style-type: none"> 0 Nema 1 Da, fizičko zlostavljanje u djetinjstvu 2 Da, psihološkog zlostavljanje u djetinjstvu 3 Da, seksualno zlostavljanje u djetinjstvu 4 Da, žrtva zanemarivanja u djetinjstvu 5 Živio/la u ustanovi za vrijeme djetinstva 6 Da, fizički zlostavljana u odrasloj dobi 7 Da, psihološki zlostavljana u odrasloj dobi 8 Da, seksualno zlostavljana u odrasloj dobi 88 Drugo 99 Neodređeno 	Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo)
	Varijabla: Ranije prijave/ optužbe Definicija: Počinitelj ima historiju prijave/ optužbi za slične postupke Kategorija: Podaci o počinitelju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: <ul style="list-style-type: none"> 0 Nema 1 Fizičko zlostavljanje djeteta 2 Psihološko zlostavljanje djeteta 3 Seksualno zlostavljanje djeteta 4 Zanemarivanje djeteta 5 Fizičko zlostavljanje odrasle osobe 6 Psihološko zlostavljanje odrasle osobe 7 Seksualno zlostavljanje odrasle osobe 8 Samopovređivanje 9 Upuštanje u kriminalno ponašanje 88 Drugo 99 Neodređeno 	Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti: <ul style="list-style-type: none"> 0. Nema 1. Fizičko zlostavljanje djeteta 2. Psihološko zlostavljanje djeteta 3. Seksualno zlostavljanje djeteta 4. Zanemarivanje djeteta 5. Fizičko zlostavljanje odrasle osobe (npr. partner, starija osoba, drugi odrasli) 6. Psihološko zlostavljanje odrasle osobe (npr. partner, starija osoba, drugi odrasli) 7. Seksualno zlostavljanje odrasle osobe (npr. partner, starija osoba, drugi odrasli) 8. Samopovređivanje: počinitelj se upuštao u visoko rizična ili po život opasna ponašanja, pokušaje samoubistva, ili tjelesno sakaćenje 9. Upuštanje u kriminalno ponašanje: počinitelj ima historiju optužbi ili pritvora 88. Drugo 99. Neodređeno <p>Napomena: za različite oblike zlostavljanja će biti potrebne dodatne stranice Obrasca</p>
D14	Varijabla: Dostupnost broja telefona Definicija: Dostupnost broja telefona počinitelja Kategorija: Podaci o počinitelju Popunjavanje: Obavezno	

	Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Ne 1 Da 99 Neodređeno Napomene:
D15	Varijabla: Dostupnost adrese Definicija: Dostupnost adrese počinitelja Kategorija: Podaci o počinitelju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Ne 1 Da 99 Neodređeno Napomene:

Br.	E. Podaci o staratelju/ima	Prikaz varijabli
E1	Varijabla: Staratelj/i i počinitelj/i Definicija: Ako je staratelj neko drugi, a ne (navodni) počinitelj Kategorija: Podaci o staratelju Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Ista osoba 1 Druga osoba 88 Drugo, pojasnite: 99 Neodređeno Napomene:	A. Objašnjenje vrijednosti: 0. Ista osoba: svi staratelji su i počinitelji 1. Različita osoba: nijedan od staratelja nije počinitelj 88. Drugo, pojasnite: u slučajevima u kojima je jedan od staratelja i počinitelj, a drugi staratelj to nije, molimo da pojasnite (npr: staratelji: majka i otac, počinitelj: otac). U takvim slučajevima, u odeljku „E” treba prikupiti samo podatke o staratelju koji nije počinitelj 99. Neodređeno
E2	Varijabla: Broj staratelja Definicija: Koliko ima staratelja Kategorija: Podaci o staratelju Popunjavanje: Uslovno: Neophodno → E1 = „1” Kodiranje: Numeričko Mjera: Skalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 1 1 2 2 3 3 4 4 ili više 88 Drugo 99 Neodređeno	

	Napomene:	<p>A. Varijable E3 – E16 treba popunjavati SAMO kada je staratelj neko drugi, a ne počinitelj/navodni počinitelj</p> <p>B. Ako postoji više od jednog staratelja popunite varijable E3 – E16 za ukupno dvoje</p>
E3	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:</p> <p>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 88 99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Odnos staratelja sa djetetom</p> <p>Odnos staratelja sa djetetom-žrtvom</p> <p>Podaci o staratelju</p> <p>Uslovno Neophodno → E1 = „1”</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>Majka</p> <p>Otac</p> <p>Maćeha</p> <p>Očuh</p> <p>Baka</p> <p>Djed</p> <p>Brat/sestra</p> <p>Dijete od maćeha/očuha</p> <p>Ostali krvni srodnici</p> <p>Tazbinski srodnici</p> <p>Staratelj (majka)</p> <p>Staratelj (otac)</p> <p>Staratelj u ustanovi</p> <p>Partner roditelja</p> <p>Drugi odnos</p> <p>Neodređeno</p>
E4	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:</p> <p>1 2 3 4 5 88 99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Tip starateljstva</p> <p>Koja je vrsta staranja/ tip starateljstva</p> <p>Podaci o staratelju</p> <p>Uslovno: Neophodno → E1 = „1”</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>Roditelj</p> <p>Zakonski staratelj</p> <p>Maćeha/očuh</p> <p>Hranitelji (npr. privremena porodica)</p> <p>Druga odrasla osoba</p> <p>Drugo</p> <p>Neodređeno</p> <p>A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo)</p> <p>B. Objašnjenje vrijednosti/Radnih definicija</p> <ol style="list-style-type: none"> Roditelj: osoba koja ima, rodi ili hrani i podiže dijete; otac ili majka (biološki) Zakonski staratelj: osoba ili institucija imenovana u testamentu ili u odluci suda da se brine o maloljetnoj djeci ili nesposobnim odraslima Maćeha/očuh: Odrasla osoba koja preuzima ulogu roditelja zbog smrti jednog od roditelja, ponovnog braka roditelja, ili usvajanja Hranitelji: Svaka odrasla osoba kojoj lokalna uprava daje dozvolu da pruži privremeni dom djeci čiji roditelji nisu u stanju da se staraju o njima. Ove usluge mogu se obavljati sa ili bez naknade, a često mogu da traju nekoliko meseci ili čak godina, zavisno od okolnosti djeteta i hranitelja (npr. privremeni porodični smještaj). Druga odrasla osoba: Osoba (član porodice, npr. baba/deda, ili neko drugi, plaćen ili na dobrovoljnoj osnovi) čijoj brizi biološki roditelji ili usvojitelji ili zakonski staratelj

		<p>ostavljaju djetete na duži rok, i ko vrši roditeljsku dužnost s pravom staratelja</p> <p>88. Drugo 99. Neodređeno</p> <p>Napomena: Osoba odgovorna za staranje o djetetu obuhvata: roditelja djeteta, staratelja, skrbnika, radnika javne ili privatne ustanove za smještaj, službu ili instituciju, ili druge osobe zakonski odgovorne prema nacionalnom zakonodavstvu o dobrobiti djece smještene u ustanove; ili bilo koju osobu koja pruža tu vrstu usluga van kuće, uključujući dnevne boravke za djecu, porodične dnevne boravke, ili grupne dnevne boravke</p>
E5	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 99 Napomene:</p>	<p>Spol Spol staratelja Podaci o staratelju Uslovno: Neophodno → E1 = „1” Numeričko Nominalna Vrijednosti 1 Muški 2 Ženski 99 Neodređeno</p>
E6	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 99 Napomene:</p>	<p>Starost Starost staratelja, u godinama Podaci o staratelju Uslovno: Neophodno → E1 = „1” Numeričko Skalna Starost (godine) Neodređeno Napomena: Molimo da zapišete broj godina u vrijeme izvještaja</p>
E7	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: Nacionalnost: Određena etnička grupa 99 Napomene:</p>	<p>Nacionalnost/ Etnička pripadnost Nacionalnost staratelja i pripadnost određenoj etničkoj grupi Podaci o staratelju Uslovno: Neophodno → E1 = „1” Tekstualno Nominalna Vrijednosti [specifikovati] [specifikovati] [ako nije primjenjivo, upišite „NA”] Neodređeno Varijabla će biti zatvorena nakon prikupljanja podataka</p>
E8	<p>Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 0 1 2</p>	<p>Obrazovni nivo Obrazovni nivo odrasle osobe Podaci o odraslom koji se stara o djetetu Uslovno: Neophodno → E1 = „1” Numeričko Ordinalna Vrijednosti 0 Neškoloivan 1 Osnovna škola 2 Srednja škola</p>

	<p>3 Viša škola 4 Tehnička škola 5 Fakultet 6 Postdiplomski studij 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: Pored odgovarajuće vrijednosti upišite „nezavršeno“ ukoliko se to pominje u dosijeu slučaja</p>
E9	<p>Varijabla: Radni status Definicija: Radni status staratelja Kategorija: Podaci o staratelju Popunjavanje: Uslovno Neophodno → E1 = „1“ Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 1 Zaposlen 2 Nezaposlen 3 Penzionisan 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p>
E10	<p>Varijabla: Bračno stanje Definicija: Bračno stanje staratelja Kategorija: Podaci o staratelju Popunjavanje: Uslovno Neophodno → E1 = „1“ Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Bez partnera 1 Oženjen/ udata 2 Živi sa partnerom 3 Ne živi sa partnerom (rastavljen/a) 4 Razveden/a 5 Udovac/udovica 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p>
E11	<p>Varijabla: Historija zloupotrebe supstanci Definicija: Izvještaj o problemu staratelja sa zloupotrebom supstanci Kategorija: Podaci o staratelju Popunjavanje: Uslovno Neophodno → E1 = „1“ Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Nema 1 Zloupotreba droga 2 Zloupotreba alkohola 88 Druge supstance 99 Nepoznato</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti: 0. Nema istorije zloupotrebe supstanci</p>

		<p>1. Za staratelja se zna ili sumnja da ima problem sa zloupotrebom ilegalnih droga, što predstavlja problem za porodicu</p> <p>2. Za staratelja se zna ili sumnja da ima problem s alkoholom, što predstavlja problem za porodicu</p> <p>88. Staratelj je prijavljen da ima problem sa zloupotrebom lijekova koji se izdaju na recept ili sa drugim supstancama, koje nisu alkohol i ilegalne droge, što predstavlja problem za porodicu</p> <p>99. Nepoznato</p>
E12	<p>Varijabla: Definicija: Dijagnoza fizičkih ili mentalnih teškoća staratelja Kategorija: Podaci o staratelju Popunjavanje: Uslovno Neophodno → E1 = „1” Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Nema 1 Fizički nedostatak 2 Psihijatrijski poremećaj 3 Intelektualne poteškoće 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti: 0. Nema historiju fizičke ili mentalne onesposobljenosti 1. Izveštaj da odrasli ima fizički nedostatak, urođen ili stečen zbog povrede 2. Dijagnoza psihijatra da odrasli ima psihijatrijski poremećaj (npr. dijagnoza teške anksioznosti ili depresivnosti) 3. Dijagnoza zaostajanja u razvoju negovatelja 88. Drugo 99. Neodređeno</p>	<p>Fizičke/mentalne teškoće</p>
E13	<p>Varijabla: Definicija: Da li se zna ili sumnja da staratelj ima historiju zlostavljanja Kategorija: Podaci o staratelju Popunjavanje: Uslovno Neophodno → E1 = „1” Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Nema 1 Da, fizičko zlostavljanje u djetinjstvu 2 Da, psihološkog zlostavljanje u djetinjstvu 3 Da, seksualno zlostavljanje u djetinjstvu 4 Da, žrtva zanemarivanja u djetinjstvu 5 Živio/la u ustanovi za vrijeme djetinstva 6 Da, fizički zlostavljana u odrasloj dobi 7 Da, psihološki zlostavljana u odrasloj dobi 8 Da, seksualno zlostavljana u odrasloj dobi 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primenjivo)</p>	<p>Historija viktimizacije/zloupotrebe</p>
E14	<p>Varijabla: Definicija: Optužbe staratelja za djelo povezano sa zlostavljanjem Kategorija: Podaci o staratelju Popunjavanje: Uslovno Neophodno → E1 = „1” Kodiranje: Numeričko</p>	<p>Ranije optužbe</p>

	<p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Nema</p> <p>1 Fizičko zlostavljanje djeteta</p> <p>2 Psihološko zlostavljanje djeteta</p> <p>3 Seksualno zlostavljanje djeteta</p> <p>4 Zanemarivanje djeteta</p> <p>5 Fizičko zlostavljanje odrasle osobe</p> <p>6 Psihološko zlostavljanje odrasle osobe</p> <p>7 Seksualno zlostavljanje odrasle osobe</p> <p>8 Samopovređivanje</p> <p>9 Upuštanje u kriminalno ponašanje</p> <p>10 Drugo</p> <p>88 Neodređeno</p> <p>99</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) B. Objašnjenje vrijednosti:</p> <p>10. Nema</p> <p>11. Fizičko zlostavljanje djeteta</p> <p>12. Psihološko zlostavljanje djeteta</p> <p>13. Seksualno zlostavljanje djeteta</p> <p>14. Zanemarivanje djeteta</p> <p>15. Fizičko zlostavljanje odrasle osobe (npr. partner, starija osoba, drugi odrasli)</p> <p>16. Psihološko zlostavljanje odrasle osobe (npr. partner, starija osoba, drugi odrasli)</p> <p>17. Seksualno zlostavljanje odrasle osobe (npr. partner, starija osoba, drugi odrasli)</p> <p>18. Samopovređivanje: počinitelj se upuštao u visoko rizična ili po život opasna ponašanja, pokušaje samoubistva, ili tjelesno sakaćenje</p> <p>19. Upuštanje u kriminalno ponašanje: počinitelj ima historiju optužbi ili pritvora</p> <p>88. Drugo</p> <p>99. Neodređeno</p>
E15	<p>Varijabla: Broj telefona</p> <p>Definicija: Dostupnost broja telefona staratelja</p> <p>Kategorija: Podaci o staratelju</p> <p>Popunjavanje: Uslovno Neophodno → E1 = „1”</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Ne</p> <p>1 Da</p> <p>99 Neodređeno</p>
E16	<p>Varijabla: Adresa</p> <p>Definicija: Dostupnost adrese staratelja</p> <p>Kategorija: Podaci o staratelju</p> <p>Popunjavanje: Uslovno Neophodno → E1 = „1”</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Ne</p> <p>1 Da</p> <p>99 Neodređeno</p>

Br.	F. Podaci o porodici	Prikaz varijabli
F1	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 3 4 5 6 88 99 Napomene:	Porodični status Bračno stanje odraslih s kojima dijete trenutno živi Podaci o porodici Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti Roditelji u braku Roditelji razvedeni Jednoroditeljska porodica Nova porodica oca/majke Starateljska porodica Usvojiteljska porodica Drugo Neodređeno A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo)
F2	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 88 99 Napomene:	Broj ukućana Broj ljudi koji žive u domaćinstvu, a nisu dijete-žrtva (majka/otac/skrbnik/ci) Podaci o porodici Obavezno Numeričko Skalna Vrijednosti Drugo Neodređeno Odnosi se na porodicu s kojom dijete trenutno živi
F3	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 19 11 12 13 14 88 99 Napomene:	Identitet ukućana Identitet ljudi koji žive u kući a nisu dijete-žrtva Podaci o porodici Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti Majka Otac Brat/braća (broj) Sestra/sestre (broj) Polubrat/polubraća (broj) Polusestra/polusestre (broj) Brat/braća po maćehu/očuhu (broj) Sestra/e po maćehi/očuhu (broj) Baka (broj) Dedo (broj) Drugi krvni srodnik/ci (broj) Drugi tazbinski srodnici (broj) Majčin partner (broj) Očeva partnerica (broj) Drugo Neodređeno A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo) Napomena: U slučajevima u kojima baka ili djed žive u istoj zgradi u kojoj je i porodica, oni se mogu smatrati ukućanima ukoliko je očigledno da zajedno spremaju hranu i

		objeduju
F4	<p>Varijabla: Druge žrtve ZZD Definicija: Slučajevi ZZD koji se tiču drugog djeteta u porodici Kategorija: Podaci o porodici Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Nema 1 Brat/braća 2 Sestra/sestre 3 Polubrat/polubraća 4 Polusestra/polusestre 5 Brat/braća po maćehi/očuhu 6 Sestra/e po maćehi/očuhu 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p>	
F5	<p>Varijabla: Drugi tipovi zlostavljanja Definicija: Slučajevi nasilja koji se tiču odrasle osobe u porodici Kategorija: Podaci o porodici Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Nema 1 Partnersko nasilje 2 Zlostavljanje starijih 3 Zlostavljanje braće/sestara/vršnjaka 88 Drugo 99 Neodređeno</p> <p>Napomene: Ako su druge vrste zlostavljanja = 1, 2 i 3, pojasnite vrijeme kad su se dogodila (upisujući „ranije”, „trenutno” ili oboje)</p>	
F6	<p>Varijabla: Obračanje službama Definicija: Obračanje službama koje se bave djecom i porodicom Kategorija: Podaci o porodici Popunjavanje: Obavezno Kodiranje: Numeričko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Nema 1 Program podrške roditeljima 2 Savetovanje za zavisnike od supstanci 3 Drugi oblici porodičnog savetovanja 4 Socijalna pomoć 5 Narodna kuhinja 6 Usluge prihvatilišta 7 Savjetovanje o nasilju u porodici 8 Psihijatrijske usluge 9 Psihološke/ terapijske usluge 10 Upućivanje na specijaliziranuu nastavu 11 Rekreativski program 12 Program podrške žrtvama 13 Medicinske/ stomatološke usluge</p>	

	<p>14 88 99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Drugi oblici savjetovanja za djecu</p> <p>Drugo</p> <p>Neodređeno</p> <p>A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo, osim ako je vrijednost = „0”)</p> <p>B. Objašnjenje vrijednosti</p> <p>0. Nema</p> <p>1. Svaki grupni program za podršku ili edukaciju porodice (npr. kurs o vještinama roditeljstva) [TAMO GDE JE PRIMENJIVO]</p> <p>2. Programi za zavisnike (od bilo koje supstance) za staratelje</p> <p>3. Programi porodične terapije ili savjetovanja (npr. centar za mentalno zdravlje)</p> <p>4. Upućivanje naa socijalnu pomoć radi rješavanja novčanih problema domaćinstva</p> <p>5. Upućivanje na narodnu kuhinju</p> <p>6. Prihvatilišta za žrtve porodičnog nasilja ili beskućnike</p> <p>7. Savjetovanje o nasilju u porodici, nasilničkim odnosima ili o djelovanju nasilja na njegove svedoke</p> <p>8. Pružanje psihijatrijskih usluga djetetu (trauma, visokorizično ponašanje, ili intervencija)</p> <p>9. Psihološke i terapijske usluge za dijete (trauma, visokorizično ponašanje, ili intervencija)</p> <p>10. Bilo koji specijalizovani školski program usmjeren na obrazovne, emocionalne i potrebe djeteta u ponašanju</p> <p>11. Upućivanje na rekreacioni program zajednice (npr. organizovani sportski centri, rekreacija u zajednici)</p> <p>12. Program podrške usmjeren na dijete-žrtvu</p> <p>13. Bilo koja specijalizirana usluga usmjerena na neposrednu pomoć ljekara ili stomatologa djetetu</p> <p>14. Bilo koja druga usluga savjetovanja usmjerenog na dijete (npr. savjetovalište, centar za mentalno zdravlje, porodična savjetovališta, savjetovališta o alkoholu i drogama)</p> <p>88. Bilo koji drugi oblik usluga usmerenih na djecu ili porodicu</p> <p>99. Neodređeno</p> <p>Napomena: Vrijednosti treba prilagoditi u skladu s propisima pojedinih zemalja</p>
F7	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p> <p>Mjera:</p> <p>Vrijednosti koda:</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p> <p>8</p> <p>9</p> <p>10</p> <p>11</p> <p>12</p> <p>13</p> <p>14</p> <p>88</p> <p>99</p>	<p>Pružene usluge</p> <p>Dobijene usluge usmerene na dijete i porodicu (trenutno ili ranije)</p> <p>Podaci o porodici</p> <p>Obavezno</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>Nema</p> <p>Program podrške roditeljima</p> <p>Savetovanje za zavisnike od supstanci</p> <p>Drugi oblici porodičnog savetovanja</p> <p>Socijalna pomoć</p> <p>Narodna kuhinja</p> <p>Usluge prihvatilišta</p> <p>Savjetovanje o nasilju u porodici</p> <p>Psihijatrijske usluge</p> <p>Psihološke/ terapijske usluge</p> <p>Upućivanje na specijaliziranu nastavu</p> <p>Rekreacijski program</p> <p>Program podrške žrtvama</p> <p>Medicinske/ stomatološke usluge</p> <p>Drugi oblici savjetovanja za djecu</p> <p>Drugo</p> <p>Neodređeno</p>

Napomene:	<p>A. Višestruki izbor (sve što je primenjivo)</p> <p>B. Objašnjenje vrijednosti</p> <p>0. Nema</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Svaki grupni program za podršku ili edukaciju porodice (npr. kurs o vještinama roditeljstva) [TAMO GDE JE PRIMENJIVO] 2. Programi za zavisnike (od bilo koje supstance) za staratelje 3. Programi porodične terapije ili savetovanja (npr. centar za mentalno zdravlje) 4. Upućivanje na socijalnu pomoć radi rješavanja novčanih problema domaćinstva 5. Upućivanje na narodnu kuhinju 6. Prihvatišta za žrtve porodičnog nasilja ili beskućnike 7. Savjetovanje o nasilju u porodici, nasilničkim odnosima ili o delovanju nasilja na njegove svjedoke 8. Pružanje psihijatrijskih usluga djetetu (trauma, visokorizično ponašanje, ili intervencija) 9. Psihološke usluge za dijete (trauma, visokorizično ponašanje, ili intervencija) 10. Bilo koji specijalizovani školski program usmjeren na obrazovne, emocionalne i potrebe djeteta u ponašanju 11. Upućivanje na rekreacioni program zajednice (npr. organizovani sportski centri, rekreacija u zajednici) 12. Program podrške usmjeren na dijete-žrtvu 13. Bilo koja specijalizirana usluga usmjerena na neposrednu pomoć ljekara ili stomatologa djetetu 14. Bilo koja druga usluga savjetovanja usmjerenog na dijete (npr. savjetovanište, centar za mentalno zdravlje, porodična savjetovaništa, savjetovaništa o alkoholu i drogama) 88. Bilo koji drugi oblik usluga usmjerenih na djecu ili porodicu 99. Neodređeno <p>Napomena: Vrijednosti treba prilagoditi u skladu s propisima pojedinih zemalja</p>
------------------	--

Br.	G. Podaci o domaćinstvu	Prikaz varijabli
G1	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p> <p>Mjera:</p> <p>Vrijednosti koda:</p> <p style="padding-left: 20px;">0</p> <p style="padding-left: 20px;">1</p> <p style="padding-left: 20px;">88</p> <p style="padding-left: 20px;">99</p> <p>Napomene:</p>	<p>Adekvatnost stanovanja</p> <p>Izveštaj porodice da živi u neodgovarajućim uslovima</p> <p>Podaci o domaćinstvu</p> <p>Obavezno</p> <p>Numeričko</p> <p>Nominalna</p> <p>Vrijednosti</p> <p>Ne</p> <p>Da</p> <p>Drugo</p> <p>Neodređeno</p> <p>A. Objašnjenje vrijednosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postoje podaci o nedostatku električne energije, higijene i sanitarnih prostorija, nesigurnom kućnom okruženju (dešavaju se česte nesreće), loša percepcija sigurnosti/strah od kriminaliteta i prenapučenost 2. Da, adekvatno stanovanje 88. Drugo (npr. kuća koja ne odgovara standardima, beskućništvo) 99. Neodređeno
G2	<p>Varijabla:</p> <p>Definicija:</p> <p>Kategorija:</p> <p>Popunjavanje:</p> <p>Kodiranje:</p>	<p>Prihodi domaćinstva</p> <p>Izveštaj o prihodima domaćinstva</p> <p>Podaci o domaćinstvu</p> <p>Obavezno</p> <p>Numeričko</p>

	<p>Mjera: Ordinalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>1</p> <p>2 Veoma nisko [od – do]</p> <p>3 Nisko [od – do]</p> <p>4 Umjeren [od – do]</p> <p>5 Visok [od – do]</p> <p>88 Veoma visoki [od – do]</p> <p>99 Drugo</p> <p>Neodređeno</p> <p>Napomene:</p> <p>A. „Od – do” vrijednosti treba prilagoditi prilikama u svakoj zemlji</p>
G3	<p>Varijabla: Izvor prihoda</p> <p>Definicija: Prvenstveni izvor prihoda domaćinstva</p> <p>Kategorija: Podaci o domaćinstvu</p> <p>Popunjavanje: Obavezno</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Bez izvora prihoda</p> <p>1 Puno zaposlenje</p> <p>2 Honorarno/sezonsko zaposlenje</p> <p>3 Socijalna primanja</p> <p>4 Bez pouzdanog izvora</p> <p>88 Drugo</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p> <p>A. Višestruki izbor (sve što je primjenjivo)</p> <p>B. Objašnjenje vrijednosti</p> <p>0. Pominje se da nema izvora prihoda (siromaštvo)</p> <p>1. Bar jedan staratelj ima stalni posao</p> <p>2. Prihod porodice potiče prevashodno od povremenog posla, privremenih poslova u određenim periodima godine, ili nekoliko privremenih poslova s polovinom radnog vremena. Nijedan staratelj nema stalni posao s punim radnim vremenom</p> <p>3. Prihod porodice uglavnom potiče od socijalnih davanja (npr., naknada za tuđu pomoć i telesno oštećenje, penzija, ili dečji dodatak), pomoći u slučaju nezaposlenosti, ili socijalne pomoći (npr. materijalno obezbeđenje ili porodični dodatak)</p> <p>4. Ne postoji pouzdan izvor prihoda porodice. Staratelji povremeno rade, ali to nije predvidivo</p> <p>88. Drugo</p> <p>99. Neodređeno</p>
G4	<p>Varijabla: Financijski problemi</p> <p>Definicija: Prihodi porodice ne zadovoljavaju minimalne potrebe</p> <p>Kategorija: Podaci o domaćinstvu</p> <p>Popunjavanje: Obavezno</p> <p>Kodiranje: Numeričko</p> <p>Mjera: Nominalna</p> <p>Vrijednosti koda: Vrijednosti</p> <p>0 Ne</p> <p>1 Da</p> <p>88 Drugo</p> <p>99 Neodređeno</p> <p>Napomene:</p> <p>A. Objašnjenje vrijednosti</p> <p>0. Ako je G2 = 3, 4 ili 5, a G3 = 1 ili 2</p> <p>1. Ako u dosijeu postoji bar jedno pominjanje (npr. problemi s nalaženjem posla,</p>

	nedostatak novca) ili je G2 = 1, 2 i G3 = 0, 3, 4 88. Drugo 99. Neodređeno
--	--

Br.	H. Podaci o ranijem zlostavljanju	Prikaz varijabli
H1	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 0 1 2 88 99 Napomene:	Ranije zlostavljanje Pominjanje ranijih slučajeva zlostavljanja Podaci o ranijem zlostavljanju Obavezno Numeričko Nominalna Vrijednosti 0 Ne 1 Da, potvrđeno zlostavljanje 2 Da, nepotvrđen događaj 88 Drugo 99 Neodređeno A. Objašnjenje vrijednosti 0. Jasno napisano u dosijeu da nema ranijih zlostavljanja tog djeteta 1. Postoji podatak da je dijete ranije zlostavljano 2. Postoji podatak o ranijem zlostavljanju djeteta, ali je ispitivanjem zaključeno da slučaj nije potvrđen 88. Drugo 99. Neodređeno
H2	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda: 1 2 3 4 88 99 Napomene:	Tipovi najokrutnijeg zlostavljanja Pominjanje najtežeg slučaja ranijeg zlostavljanja, potvrđenog ili ne Podaci o ranijem zlostavljanju Obavezno: Neophodno → H1 = „1” ILI „2” Numeričko Nominalna Vrijednosti 1 Fizičko zlostavljanje 2 Psihološko zlostavljanje 3 Seksualno zlostavljanje 4 Zanemarivanje 88 Drugo 99 Neodređeno A. Samo jedan izbor (najvažnijeg događaja) 1. Da li je potvrđeno ili postoji sumnja da je dijete bilo žrtva fizičkog zlostavljanja 2. Da li je potvrđeno ili postoji sumnja da je dijete bilo žrtva psihološkog zlostavljanja 3. Da li je potvrđeno ili postoji sumnja da je dijete bilo žrtva seksualnog zlostavljanja 4. Da li je potvrđeno ili postoji sumnja da je dijete bilo žrtva zanemarivanja 88. Drugo, npr. ekonomsko iskorištavanje 99. Neodređeno
H3	Varijabla: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje: Mjera: Vrijednosti koda:	Počinitelj najtežeg ranijeg nasilja Počinitelj najtežeg ranijeg nasilja Podaci o ranijem zlostavljanju Obavezno: Neophodno → H1 = „1” ILI „2” Numeričko Nominalna Vrijednosti

H4	<p>1 Majka 2 Otac 3 Maćeha 4 Oćuh 5 Brat/ sestra 6 Polubrat/ polusestra 7 Brat/sestra po maćehi/oćuhu 8 Djed/baka 9 Drugi krvni srodnici: ko: _____ 10 Tazbina 11 Hranitelji 12 Staratelj u ustanovi 13 Zdravstveni radnik 14 Partner roditelja 15 Momak/devojka 16 Cimer/ka 17 Kolega/ica sa posla 18 Susjed 19 Prijatelj 20 Službeno lice 21 Stranac 22 Bebisiter/ka 23 Nastavnik 24 Nastavnik/ trener (van škole) 25 Porodićni prijatelj 88 Drugo 99 Neodrećeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primenjivo) Napomena: Specifikujte oblik nasilja za svakog pojedinog poćinitelja (upisujući sve primjenjive oblike nasilja, naime, fizićko, psiholoćko, seksualno, zanemarivanje) u nastavku reda</p>	
	<p>Varijable: Angažovane službe Definicija: Koje službe su bile uključene u pružanje usluga tokom istrage o najtežem slućaju nasilja Kategorija: Podaci o ranijem zlostavljanju Popunjavanje: Obavezno: Neophodno → H1 = „1” ili „2” Kodiranje: Numerićko Mjera: Nominalna Vrijednosti koda: Vrijednosti 0 Nijedna 1 Službe socijalne zaštite 2 Služba za zaštitu mentalnog zdravlja 3 Zdravstvene službe 4 Pravne službe 5 Policija 88 Drugo 99 Neodrećeno</p> <p>Napomene: A. Višestruki izbor (sve što je primenjivo)</p>	

Br.	I. Praćenje	Prikaz varijabli
I1	Varijable: Definicija: Kategorija: Popunjavanje: Kodiranje:	Praćenje Da li je u Organizaciji dostupan podatak o praćenju slućaja Podaci o slućaju Obavezno Datum

Mjera:	Nominalna
Vrijednosti koda:	Vrijednosti
0	
1	Ne
88	Da, specifikujte
99	Drugo
Napomene:	Neodređeno

Kodiranje podataka

Oba obrasca za izdvajanje podataka su prethodno kodirana. Specifični numerički i alfanumerički kodovi za vrijednosti svake pojedine varijable nalaze se u oba obrasca, njihovi oblici i Radni materijal za istraživače u odjeljku „Detaljni prikaz varijabli“.

Poslije popunjavanja obrazaca, izdvojeni podaci će biti uneseni u SPSS dokument, napravljen za ovaj skup podataka.

DODATAK

Obrasci za izdvajanje

DIO I: Obrazac za organizacije/arhive

DIO II: Obrazac za slučajeve